

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 118 (5590) 26 iyun 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

QÜDRƏTLİ ORDU, GÜCLÜ DÖVLƏT!

Prezident İlham Əliyev: "Bu gün Azərbaycan həm özünü böyük dərəcədə silah-sursatlarla təmin edir, eyni zamanda, xarici ölkələrə də ixrac edir"

Səh 8

11

Türkiyə xalqı daha uğurlu gələcəyinə səs verdi

14

Erməni hərbcilərin valideynləri Manvel Qriqoryanı lənətləyirlər

16

FIFA Almaniya millisinin iki futbolcusunu cəzalandıracaq?

26 iyun 2018-ci il

“Rusiya ilə Azərbaycan arasında münasibətlər strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinə əsaslanır”

Prezident İlham Əliyev Rusiya Federal Məclisi Dövlət Dumasının sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 24-də Rusiya Federasiyası Federal Məclisi Dövlət Dumasının sədri Vyaçeslav Volodinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı Rusiya Federasiyası Federal Məclisi Dövlət Dumasının sədri Vyaçeslav Volodinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfərinin uğurlu və səmərəli keçəcəyinə və ölkələrimiz arasında dostluq münasibətlərinin daha da inkişaf etdirilməsi işinə töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə etdi. Bu yaxınlarda Rusiya Federasiyasında Prezident Vladimir Putinlə görüşünü məmnunluqla xatırlayan Prezident İlham Əliyev iki ölkənin dövlət başçıları arasında görüşlərin mütəmadi olaraq keçirildiyini qeyd etdi və bu təmasların əlaqələrimizin bütün istiqamətlərdə irəliləyən aparılması baxımından önəmli vurğuladı. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, ikitərəfli münasibətlərimiz geniş sahələrə ehtat edir, möhkəm siyasi əlaqələr mövcuddur, iqtisadi, ticarət, nəqliyyat, energetika, humanitar və digər sahələrdə yaxşı dinamika müşahidə olunur. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, ölkələrimiz ara-

sında münasibətlərin möhkəmlənməsində parlamentlərarası əməkdaşlıq da böyük önəm daşıyır. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, ölkələrimiz beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində uğurlu əməkdaşlıq edir və hər zaman beynəlxalq səviyyədə bir-birini qarşılıqlı surətdə dəstəkləyir. Bütün bunlar ölkələri-

miz arasında etimada əsaslanan əlaqələrin yaxşı göstəricisidir. Prezident İlham Əliyev bir daha Rusiya Federasiyası Federal Məclisi Dövlət Dumasının sədri Vyaçeslav Volodinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin səfərinin ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafına töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə

etdi.

Rusiya Federasiyası Federal Məclisi Dövlət Dumasının sədri Vyaçeslav Volodin dövlətimizin başçısını prezident seçkilərində inamlı qələbəsi münasibətilə təbrik etdi və bildirdi ki, bu seçkilərdə insanlar Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasətə, o cümlə-

dən xarici siyasətə dəstək verdiklərini nümayiş etdiriblər. Vyaçeslav Volodin vurğuladı ki, Rusiya Federasiyası ilə Azərbaycan Respublikası arasında münasibətlər strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinə əsaslanır və çox yüksək səviyyədədir. O qeyd etdi ki, dövlət başçılarınun həyata keçirdiyi siyasət bu işdə xüsusi rol oynayır. Parlamentlərarası əməkdaşlıq məsələsinə toxunan Vyaçeslav Volodin bildirdi ki, bu sahədə də əlaqələrin uğurla inkişaf etməsi xalqlarımızın bir-birinə daha da yaxınlaşması işinə xidmət edir. Vyaçeslav Volodin ölkələrimiz arasında iqtisadi əməkdaşlığın genişləndiyini məmnunluqla vurğuladı və bildirdi ki, ticarət dövriyyəsinin 30 faiz artımı bunun çox yaxşı göstəricisidir. Rusiya Federasiyası Federal Məclisi Dövlət Dumasının sədri, eyni zamanda, turizm sahəsində əməkdaşlığın genişləndiyini qeyd edərək ötən il Rusiyadan Azərbaycana 850 mindən artıq turistin gəldiyini bildirdi və bu göstəricinin 18 faiz artdığını qeyd etdi. O, bildirdi ki, bu rəqəm Rusiya turistləri üçün ənənəvi olan bir çox ölkələrin göstəricisini artıq geridə qoyub.

Prezident İlham Əliyev təbriklərə görə minnətdarlığını bildirdi. Söhbət zamanı əməkdaşlığımızın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 25-də Pakistan İslam Respublikasının Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri Zübair Mahmud Hayatı qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Pakistan İslam Respublikasının Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri Zübair Mahmud Hayatın Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illiyinə həsr olunmuş hərbi paradda iştirak etmək üçün ölkəmizə gəlməsindən məmnunluğunu ifadə etdi və bunu ölkələrimiz arasında qardaşlıq və tərəfdaşlıq əlaqələrinin göstəricisi kimi dəyərləndirdi. Ölkələrimizin hər zaman bir-birini dəstəklədiyini deyən dövlətimizin başçısı Ermənistan tərəfindən Azərbaycan ərazilərinin işğal edilməsi səbəbindən Pakistanın Ermənistanla diplomatik əlaqələr qurmamasını yüksək qiymətləndirdi və qeyd etdi ki, bu, xalqlarımız arasında qardaşlıq nümayiş etdirir və Azərbaycan xalqı bunu yüksək dəyərləndirir. Ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini bildiren Prezident İlham Əliyev Pakistan rəhbərləri ilə görüşlərini məmnunluqla xatırladı. Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, ölkələrimiz arasında sıx siyasi əlaqələr mövcuddur və eyni zamanda, müdafiə sahəsində də əməkdaşlıq uğurla inkişaf edir.

“Azərbaycan və Pakistan hər zaman bir-birini dəstəkləyirlər”

Prezident İlham Əliyev Pakistanın Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədrini qəbul edib

Azərbaycan Pakistanla hərbi əməkdaşlığı daha da genişləndirmək və Pakistandan daha çox hərbi texnika almaqda maraqlıdır. Ölkələrimizin birgə hərbi təlimləri də bu məqsədə xidmət edir.

Xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildiren Pakistan İslam Respublikasının Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri Zübair Mahmud Hayat Pakistan hökumətinin, xalqının və Silahlı Qüvvələrinin ən xoş arzularını Prezident İlham Əliyevə və xalqımıza çatdırdı. Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illiyinə həsr olunmuş hərbi paradda iştirak edəcəyindən məmnunluq hissi keçirdiyini deyən Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri Zübair Mahmud Hayat tədbirin böyük əhəmiyyət daşıdığını vurğuladı və bu münasibətlə təbriklərini çatdırdı. Xalqlarımız arasında sıx əlaqələrin mövcud olduğunu deyən Zübair Mahmud Hayat bu əlaqələrin tarixi və mədəni köklərə əsaslandığını vurğuladı. Görüşdə əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev Rəcəb Tayyib Ərdoğanla telefonla zəng edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 24-də Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla telefonla zəng edib. Dövlətimizin başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğanı seçkilərdə əldə etdiyi inamlı qələbə münasibətilə təbrik edib. Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəhbərliyi altında Türkiyə daha da inkişaf edib, iqtisadi sahədə böyük uğurlar qazanıb, beynəlxalq aləmdə mövqeləri daha da möhkəmlənib. Dövlətimizin başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğan Türkiyə xalqının firavanlığı və inkişafı naminə yeni uğurlar arzulanıb.

Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan göstərilən diqqətə və təbriyə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirib.

Telefon söhbəti zamanı dövlət başçıları Azərbaycanla Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bütün sahələrdə bundan sonra da uğurla inkişaf

edəcəyinə əminliklərini ifadə ediblər. Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev Prezident Rəcəb Tayyib Ər-

doğanı Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə dəvət edib. Dəvət minnətdarlıqla qəbul edilib.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev "Siyasi partiyalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 may tarixli 1099 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Müdafiə Nazirliyinin hərbi qulluqçularına ali hərbi rütbələrin verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında iqtisadi əməkdaşlıq məsələləri üzrə hökumətlərarası Dövlət Komissiyasının tərkibinin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 25 avqust tarixli 1638 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının Miqrasıya Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 may tarixli 1097 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi barədə Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Xidməti və mülki silah haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 may tarixli 1103 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Telekommunikasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 may tarixli 1102 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Telekommunikasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 9 avqust tarixli 277 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 may tarixli 1101 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 may tarixli 1096 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi barədə Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 may tarixli 1095 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi barədə Sərəncam imzalayıb.

"Azərbaycanla Belarus arasında ikitərəfli münasibətlər çox yüksək səviyyədədir"

Prezident İlham Əliyev Belarus Təhlükəsizlik Şurasının dövlət katibini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 24-də Belarus Respublikasının Təhlükəsizlik Şurasının dövlət katibi Stanislav Zası qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı bu yaxınlarda Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko ilə Moskvada görüşdüyünü məmnunluqla xatırladı və söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldığını dedi. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanla Belarus arasında ikitərəfli münasibətlərin çox yüksək səviyyədə olduğunu və tərəfdaşlıq əlaqələrinə söykəndiyini vurğulayaraq, əməkdaşlığımızın siyasi, iqtisadi, təhlükəsizlik və digər sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini bildirdi.

Belarus Respublikasının Təhlükəsizlik Şurasının dövlət katibi Stanislav Zas prezident seçkilərində inamlı qələbə qazanması münasibətilə dövlətimizin başçısını təbrik etdi və bunu xalqın dövlət başçısına verdiyi dəstəyin nümayişi kimi dəyərləndirdi. O, iki ölkə arasında münasibətlərin müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini vurğulayaraq, Prezident İlham Əliyevə əlaqələrimizin inkişafına verdiyi töhfəyə görə minnətdarlığını bildirdi.

Yavər Talib oğlu Camalov

Azərbaycan ictimaiyyətinə ağır itki üz vermişdir. Azərbaycan Respublikasının müdafiə sənayesi naziri Yavər Talib oğlu Camalov 2018-ci il iyunun 23-də ömrünün 69-cu ilində vəfat etmişdir.

Yavər Camalov 1949-cu il oktyabr ayının 17-də Sabirabad rayonunda anadan olmuşdur. Orta məktəbi bitirdikdən sonra o, 1967-1972-ci illərdə Azərbaycan Neft və Kimya İnstitutunun neft-mədən fakültəsində neft və qaz yataqlarının işlənməsi texnologiyası və kompleks mexanikləşdirilməsi ixtisası üzrə ali təhsil almışdır.

Əmək fəaliyyətinə 1972-ci ildə "Siyəzən-neft" Neft və Qaz Çıxarma İdarəsində operator kimi başlayan Yavər Camalov 1973-1995-ci illərdə "Şirvanneft" Neft və Qaz Çıxarma İdarəsində neft-qaz çıxarma üzrə mühəndis, böyük mühəndis, növbə rəisi, texnologiya üzrə rəis müavini və rəis vəzifələrində çalışmışdır. O, 1995-2003-cü illərdə ARDNŞ-in "Quruda Neft və Qaz Çıxarma" İstehsalat Birliyinin, 2003-2006-cı illərdə isə "Azneft" İstehsalat Birliyinin baş direktoru olmuşdur. 2006-cı ildən ömrünün sonunadək Yavər Camalov Azərbaycan Respublikasının müdafiə sənayesi naziri vəzifəsində işləmişdir.

Yavər Camalov tutduğu vəzifələrdən asılı olmayaraq çalışdığı bütün sahələrdə daim işgüzarlıq, peşəkarlıq və təşkilatçılıq qabiliyyəti nümayiş etdirmişdir. Yüksək tələbkarlığı, dərin məsuliyyət hissi və dövlətçilik prinsiplərinə sadıqlığı ona böyük hörmət qazandırmışdır. O, uzun illər boyu Azərbaycanın neft sənayesinin inkişafı naminə bilik və bacarığını əsirgəmədən, var gücünü sərf edərək ölkə iqtisadiyyatının yüksəlişinə töhfələr vermişdir.

Azərbaycan Respublikasında müdafiə sənayesi sahəsində vahid dövlət siyasətinin uğurla həyata keçirilməsində Yavər Camalovun özünəməxsus xidmətləri vardır. Onun bir nazir kimi rəhbərlik etdiyi dövr ərzində nazirliyin müəssisələrində çox sayda yeni istehsal sahələri yaradılmaqla yanaşı, qurumun müasir tələblərə uyğun səmərəli fəaliyyəti nəticəsində ölkədə hərbi təyinatlı məhsulların çeşidi artmış və keyfiyyəti yüksəlmiş, müdafiə sənayesinin idxaldan asılılığının aradan qaldırılması istiqamətində nailiyyətlər əldə olunmuş və ümumilikdə Azərbaycan Ordusunun müasir silah növləri ilə təmin edilməsi üçün zəruri addımlar atılmışdır.

Yavər Camalovun ölkənin iqtisadi inkişafındakı xidmətləri daim yüksək qiymətləndirilmişdir. O, "Əməkdar mühəndis" fəxri adına layiq görülmüş və müstəqil Azərbaycan Respublikasının ali dövlət mükafatlarından olan "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilmişdir. Tanınmış ictimai-siyasi xadim, bacarıqlı təşkilatçı və səmimi insan Yavər Camalovun xatirəsi onu tanıyanların qəlbində həmişə yaşayacaqdır.

Allah rəhmət eləsin!

İlham Əliyev
Mehriban Əliyeva
Novruz Məmmədov
Oqtay Əsədov
Ramiz Mehdiyev
Hacıbala Abutalıbov
Əli Əsədov
Akif Əlizadə
Zakir Həsənov
Ramil Usubov
Elçin Quliyev
Rövnaq Abdullayev
Xoşbəxt Yusifzadə
Yəhya Musayev
Tofiq Rəfiyev

26 iyun 2018-ci il

Azərbaycan Milli Ordusunun yaranma tarixindən bir əsr ötür. Tarixi vərəqlədikcə şərəfli zaman yaşamış ordumuzun keçdiyi yol göz önündə canlanır. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurulması Şərqi ilk demokratik respublikasında ordu quruculuğu istiqamətində mühüm tədbirlərin həyata keçirilməsinə təkan verdi. 1918-ci ildə yenidən müstəqilliyini elan etmiş Azərbaycan ilk Milli Ordusunu yaratdı və ilk milli ordu hissələrini formalaşdırmağa başladı. Tarixi mənbələrdə qeyd olunduğu kimi, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti yaradıldığı ilk dövrlərdə onun hərbi qüvvələri 600 nəfərlik könüllü dəstələrdən ibarət idi. Hökumət 1918-ci il iyunun 19-da ölkə ərazisində hərbi vəziyyət elan edib. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Nazirlər Şurasının 1918-ci il 26 iyun tarixli qərarı ilə Çar Rusiyası dövründə "Vəhşi diviziya" adlanan keçmiş Tatar Süvari Alayının əsgərlərindən formalaşdırılmış və general Əliağa Şıxlınskinin rəhbərlik etdiyi Məsəlman Korpusunun əsasında ilk ordu hissəsi, 5000 nəfər şəxsi heyəti olan "Əlahiddə Azərbaycan Korpusu" yaradılıb. İyulun 11-də hökumət Fərmanı ilə hərbi səfərbərlik elan edilib. Azərbaycan Respublikasının 1894-1899-cu illərdə anadan olmuş bütün müsəlman və-təndaşları orduya hərbi qulluğa çağırılıb.

Qələbə tariximizi Milli Ordumuz yazacaq

Milli kadrlara olan ehtiyacın ödənilməsi üçün hərbi nazirlik 1920-ci ildə Azərbaycanda hərbi təyyarəçilər məktəbi açmağı qərara alıb. Lakin 1920-ci ilin əvvəlindən hərbi şəraitin mürəkkəbləşməsi və aprel işğalı (1920) hərbi-hava qüvvələrinin möhkəmləndirilməsi sahəsindəki işləri yarımçıq qoyur. Təəssüflər olsun ki, 1920-ci ildə Azərbaycan Sovet Rusiyası tərəfindən işğal edildikdən sonra Azərbaycanın Hərbi Nazirliyi rəsmən ləğv edilib, Azərbaycan Ordusunun 21 generallarından 15-i bolşeviklər tərəfindən güllələnib.

1969-cu ilədək Azərbaycanda hərbi kadr hazırlığına Sovet İttifaqı rəhbərliyi qışqanc münasibət bəsləyirdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyi dövründə milli kadrların hazırlanmasına böyük önəm verildi. 1971-ci ildə böyük səylər nəticəsində Azərbaycanda hərbi kadrlar hazırlayan məktəb olan Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Lisey yarandı. Ulu Öndərin bu sahəyə ayırdığı diqqət nəticəsində azərbaycanlı gənclər Bakı Ali Birləşmiş Komandanlığı və Bakı Ali Hərbi Dənizçilik məktəblərinə, eləcə də, SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzəştli şərtlərlə qəbul olundular.

Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ölkəmiz, bütün sahələrdə olduğu kimi, hərbi sahədə də ciddi böhranla üzləşdi. Nizami orduya malik olmayan Azərbaycanın qarşısında duran əsas məsələ Qarabağ uğrunda gedən döyüşlərdə vəziyyəti nəzarət altına almaq idi ki, bu da, çox çətinliklə həyata keçirilirdi. Ordunun maddi-texniki təminatı problemlərlə müşayiət edilir, nizami orduya ehtiyac var idi. Azərbaycan xalqının tələbi ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə Azərbaycan rəhbərliyinə qayıdışı ölkədə ordu quruculuğu prosesinin başlanğıcını qoydu. Məhz həmin vaxtdan ordu quruculuğuna elmi prinsiplərlə yanaşı, silahlı qüvvələr pərakəndəlikdən xilas oldu, ordudakı siyasiləşməyə son qoyuldu. Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyəti dövründə həm Pre-

zident, həm də Ali Baş Komandan olaraq, diqqəti ordunun formalaşmasına və inkişafına yönəltdi. 1993-cü il noyabrın 1-də Müdafiə Şurası yaradıldı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasətinin məntiqi olaraq, 1994-cü il mayın 12-də atəşkəsin elan edilməsindən sonra, ordu quruculuğu ilə bağlı genişmiqyaslı islahatlara start verildi. Tezliklə hərbi hissələrin, ayrı-ayrı qoşun növlərinin formalaşdırılması tam başa çatdırıldı. Orduya çağırış və fərarilik halları ilə bağlı bütün problemlər həll edildi. Dövlətçiliyi və hərbi andı hər şeydən uca tutan, hərbiçiliyi şərəf bilən, mənəvi baxımdan sağlam zabitlər hərbi hissələrin rəhbərliyinə cəlb olundular. Şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığına, döyüş ruhunun yüksəldilməsinə diqqət artırıldı, hərbi-vətənpərvərlik işi gücləndirildi. Ordu quruculuğunun ən müxtəlif sahələri ilə bağlı zəruri olan qanunlar qəbul edildi, silahlı qüvvələrin mükəmməl qanunvericilik bazası yaradıldı. Məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin 22 may 1998-ci il Sərəncamına əsasən, 26 İyun Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri Günü elan olundu və hər il bu tarix rəsmi dövlət bayramı kimi qeyd edilir.

Azərbaycan Prezidentinin 20 avqust 2001-ci il tarixli Fərmanı ilə Silahlı Qüvvələr üçün kadr hazırlığının təkmilləşdirilməsi məqsədilə Müdafiə Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən məktəblər Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi, Azərbaycan Hərbi-Dənizçilik Məktəbi və Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbi adlandırıldı. Bu gün müasir Azərbaycan Ordusu ən yüksək standartlara cavab verir. Ümummilli Liderin layiqli davamçısı, Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin ordu quruculuğu siyasətinə sadıq qalaraq, Milli Ordunu regionun ən güclü ordusu səviyyəsinə yüksəldib.

Müasir dövrümüzdə ən yeni silah və sursatla, peşəkar zabit kadrları ilə tam təmin olunmuş Milli Ordumuz işğal olunmuş torpaqlarımızı azad etməyə hazır və qadirdir. Pe-

şəkərliqlə yanaşı, ordunun maddi-texniki bazası da möhkəmlənib. Bu istiqamətdə son illər ərzində böyük işlər görülüb. Azərbaycan iqtisadiyyatının yüksəlişi, bütün sahələrdə olduğu kimi, ölkənin hərbi qüdrətinin də artmasında müsbət təsirini göstərib. Stokholm Beynəlxalq Sülh Araşdırmaları İnstitutunun hesabatına görə, 2012-ci ildə dünyada hərbi büdcəsini ən çox artıran ölkə Azərbaycan olub. 2018-ci ilin dövlət büdcəsində müdafiə xərcləri üçün 2,739 milyard manat və ya 1,611 milyard ABŞ dollarının ayrılıb. Azərbaycanın müdafiə məqsədləri xərcləri Ermənistanla müqayisədə təxminən 3 dəfə artıqdır. Son bir neçə il ərzində Azərbaycanda müasir və çox güclü Hərbi-Sənaye Kompleksi yaradılıb. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri bu gün müasir texnika ilə təchiz edilib və bunun nəticəsi olaraq, Vətənin müdafiəsinə daim hazır olan yüksək nizam-intizama malik ordumuz var.

Bu gün torpaqların 20 faizi işğalda olan Azərbaycan üçün ordu quruculuğu, ordunun daha da möhkəmlənməsi zəruridir. Bəli, belə bir şəraitdə ordunun güclənməsi üçün bütün lazımi tədbirlər görülür və peşəkarlıq artır. Azərbaycan Prezidentinin hərbi qulluqçuların aylıq vəzifə maaşlarının artırılması, hərbi qulluqçuların təltif edilməsi, hərbi qulluqçulara ali hərbi rütbələrin verilməsi barədə imzaladığı sərəncamlar silahlı qüvvələrin şəxsi heyətini daha qətiyyətli, Vətənin müdafiəsi işində daha əzmkar və ayıqsayıq olmağa ruhlandırır. Hərbiçilərin sosial məsələlərinin və məişət problemlərinin həlli həmişə diqqət mərkəzində saxlanılır.

Millətimizin güvənc yeri, qürur, ləyaqət rəmzi və özünüteddiq imkanı olan Azərbaycan Milli Ordusu xalqımızın milli düşüncəsində ali və müqəddəs uralıqda dayanır, dövlətimizin varlıq, mövcudluq və milli kimlik meyarı kimi çıxış edir. Xalqımızın silahlı qüvvələrə olan inamı isə ölkəmizin milli təhlükəsizliyinin təmin olunmasında ordunun şəxsi heyətinə böyük etimad yaradır.

Bu gün Azərbaycanın güclü və

müasir ordusu vardır. Azərbaycan Ordusu qarşıda duran bütün vəzifələri həll etməyə qadir olan bir ordudur və heç şübhəsiz ki, belə gücə malik nizami ordu işğal altındakı torpaqlarımızı erməni təcavüzkarlarından təmizləməyə və üçrəngli bayrağımızı Qarabağda dalğalandırmağa qadirdir. Bir mərkəzdən idarə edilən, vahid komandanlığa tabe olan, müasir hərbi elminin tələblərinə cavab verən Azərbaycan Ordusu Ümummilli Lider Heydər Əliyevin başladığı və Prezident İlham Əliyevin uğurla davam etdirdiyi müdrik siyasət nəticəsində, gündən-günə daha da möhkəmlənir, döyüş qabiliyyətini artırır. Dövlətimizin diqqət və qayğısını, xalqın dayağını daim öz üzərində hiss edən hərbiçilərimizin isə döyüş ruhu birə-beş artır. Vətən övladları sərhədlərimizin keşiyində ayıq-sayıq dayanırlar. Günü müxtəlif vaxtlarında Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri tərəfindən, mütəmadi olaraq, atəşkəs rejimi pozulsa da, əsgər və zabitlərimizin ayıq-sayıqlığı nəticəsində düşmən susdurulur, keşfiyyat-təxribat qruplarının qarşısı vaxtında alınır.

Erməni ordusunun təxribat xarakterli hücumlarına layiqli cavab verən Azərbaycan Ordusu yüksək hazırlıqlı peşəkar zabit və əsgərlərin xidmətinə bir daha dünya ictimaiyyəti qarşısında canlandırır. 2016-cı il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecədə başlayaraq, Azərbaycan və Ermənistan silahlı qüvvələrinin Qondarma Dağlıq-Qarabağ Respublikasının hərbi birləşmələri arasında baş vermiş aprel döyüşləri Azərbaycan Ordusunun gücünü göstərmiş oldu. Döyüşlər Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin qələbəsi ilə nəticələndi və Tərtər rayonunun Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklər və Seysulan kəndi, Cəbrayıl rayonunun Lələtəpə yüksəkliyi və Cocuq Mərcanlı, Goranboy rayonunun Güllüstan kəndi, Tərtər rayonunun Qaxlar kəndi və Tərtər rayonunun Madaqiz kəndi istiqamətində yollar düşməndən azad olundu. Bu yaxınlarda isə 26 il işğal altında olan Naxçıvan Muxtar Respublikasının

Şərur rayonunun Günnüt kəndi və ətrafındakı mühüm strateji əhəmiyyətli yüksəkliklərin Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun əks-həmlə əməliyyatları ilə işğaldan azad edilməsi ordumuzun növbəti uğuru oldu. Qızılqaya və Qaraqaya dağlarında yeni mövqelər ələ keçirildi, Dərələyəz mahalının Arpa kəndində (ermənilər adını dəyişdirərək "Areni" qoyublar) və Mehridərə vadisində düşmən fəaliyyəti nəzarət altına götürüldü. Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun hərbi birləşmələrinin döyüşçüləri çox böyük qəhrəmanlıqla üç gün davam edən əməliyyatlar nəticəsində 11 min hektar ərazini ermənilərdən azad etdi.

Təsədüfi deyil ki, 2017-ci ildə "Global Firepower" təşkilatının yekunlarına əsasən, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri "Dünyanın ən güclü ordusu" reytingində 58-ci yerdə qərarlaşıb. Bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin quruculuğu prosesi uğurla davam etdirilir və ordumuz daha da inkişaf edir və təkmilləşir. Belə bir gücə malik ordu işğal olunmuş ərazilərimizi düşməndən azad etmək və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü qorumaq gücündədir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, "Bizim ordumuz güclü ordular sırasındadır. Son illər ərzində ordumuzun maddi-texniki təminatı böyük dərəcədə inkişaf edib. Bu gün təminat-təchizat baxımından yüksək səviyyəyə malik olan Azərbaycan Ordusu istənilən vəzifəni icra edə bilər. Biz son illər ərzində bir çox ölkələrdən ən müasir texnika, silah-sursat almışıq ki, bu texnika və silahlar bu gün bizim ordu potensialımızı gücləndirir".

Bəli, Milli Ordumuz belə bir gücə malikdir. Semada Azərbaycan şahinlərinin şücaətini, sərhədlərimizin keşiyində duran ər oğulların düşməne vurduğu ağır zərbəni gördükcə, hər bir azərbaycanlının qəlbə fərəhlə döyünür. Bu, Azərbaycan Ordusunun döyüş ruhu, əzmi və qələbə sorağıdır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Zakir Həsənov: "Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti 100 illik yubileyini ruh yüksəkliyi ilə qeyd edir"

Müdfə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Azərbaycan Ordusunun yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətilə şəxsi heyəti təbrik edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, şəxsi heyətə Vətən naminə şərəfli xidmətdə uğurlar arzulayan nazir qeyd edib: "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2018-ci ili "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ili" elan etməsi hərbi qulluqçuların mənəvi-psixoloji hazırlığının, döyüş ruhunun yüksəldilməsinə müsbət təsir göstərdi. Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti 100 illik yubileyini ruh yüksəkliyi, həmçinin qazandığı böyük nailiyyətlərlə qeyd edir.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin uğurla gerçəkləşdirdiyi siyasət digər sahələrlə yanaşı, ordu quruculuğu sahəsində də əldə olunan möhtəşəm uğurlarla Prezident İlham Əliyev tərəfindən müvəffəqiyyətlə davam etdirilir. Ali Baş Komandanımız qeyd etdiyi kimi, biz güclü ordu yaratmışıq. Ordu-

muzun maddi-texniki təchizatı və döyüş qabiliyyəti ən yüksək səviyyədə olduğunu döyüş meydanında sübut edə bilmişik".

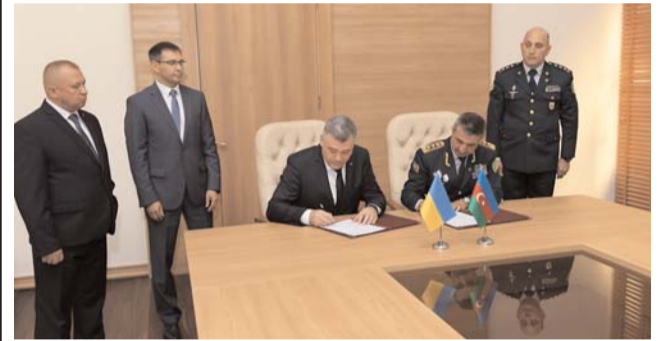
Son illərdə Azərbaycan Ordusunun hərbi qüdrətinin artdığını və keçirdiyi uğurlu əməliyyatları qeyd edən nazir bildirib: "2016-cı ilin aprelinde Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıl istiqamətlərində və cari ilin mayında Naxçıvanda Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi əks-həmlə əməliyyatları nəticəsində torpaqlarımızın bir hissəsi düşmən işğalından azad edildi. Artıq həmin torpaqlara Azərbaycan vətəndaşları qayıdıblar. O torpaqlara həyat qayıdıb və bunu Azərbaycan

dövləti, Azərbaycan Ordusu edib.

Keçirilən genişmiqyaslı taktiki təlimlərdə şəxsi heyət öz peşəkarlığını, yüksək döyüş qabiliyyətini nümayiş etdirir, Vətən qarşısında vəzifə borcunu şərəf və vicdanla yerinə yetirir. Xalq öz ordusuna inanır, gücünə güvənir. Şəhid ailələri, müharibə veteranları və əlilləri, eləcə də hər bir hərbi qulluqçu ölkə rəhbərliyinin diqqət və qayğısı ilə əhatə olunub. İnanıram ki, bu sizin məsuliyyətinizi daha da artırır".

Bu əziz gündə şəhidlərimizin xatirəsinə hörmət və ehtiramla yad edərək onların valideynlərini, ailələrini, Vətən uğrunda sağlamlıqlarını itirən döyüşçülərimizi, veteranları bayram münasibətilə təbrik edən nazir vurğulayıb: "Əminliklə bildirim ki, Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti bundan xalqımızın və dövlətimizin etimadını sonra da şərəflə doğruldacaq, hərbi intizamı gücləndirəcək, döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığını yüksəldəcək, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanının rəhbərliyi ilə torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə hazır olacaq".

DSX-nin rəisi Elçin Quliyev Ukrayna DSX-nin rəisi Petro Siqikalı qəbul edib

2018-ci ilin iyun ayının 24-də Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyevin dəvəti ilə Ukraynanın Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Petro Siqikalın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ölkəmizə rəsmi səfər edib.

Nümayəndə heyəti, ilk olaraq, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və görkəmli oftalmoloq, akademik Zərifə xanım Əliyevanın məzarları önünə əklil və tər güllər düzərək, onların ruhuna hörmət və ehtiramlarını bildirib, daha sonra Şəhidlər Xiyabanını ziyarət edərək, Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda həlak olanların xatirəsinə yad ediblər.

Görüş zamanı ikitərəfli münasibətlərin mövcud vəziyyəti nəzərdən keçirilib və yüksələn xətlə inkişaf etdiyi, xüsusilə vurğulanıb, gələcək inkişaf perspektivləri, habelə Azərbaycan-Ukrayna arasında beynəlxalq terrorçuluq, qeyri-qanuni miqrasiya, narkotiklərin qeyri-leqal dövriyyəsi, SMBK, BMT, Aİ, FRONTX, GUAM təşkilatları çərçivəsində əməkdaşlığın davam etdirilməsi kimi məsələlər müzakirə edilib.

Bununla yanaşı, görüşdə Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədindəki əməliyyat şəraiti və mövcud təhdidlər, o cümlədən Ermənistanın təcavüzü nəticəsində ölkə ərazisinin 20%-nin və dövlət sərhədlərinin bir hissəsinin işğal altında qalması, işğal olunmuş ərazilərin transsərhəd cinayətkar fəaliyyətlər üçün istifadə edildiyi, mövcud vəziyyətin sərhəd təhlükəsizliyi üçün əsas təhdid olduğu vurğulanıb, həmçinin DSX-da həyata keçirilən islahatlar, sərhəd-mühafizə sisteminin gücləndirilməsi, müasir təlim-tədris sisteminin yaradılması istiqamətində həyata keçirilib, tədbirlər və əldə olunmuş nailiyyətlər barəsində qonaqlara ətraflı məlumat verilib.

Ukrayna nümayəndə heyəti səfər zamanı Dövlət Sərhəd Xidməti Aparatının struktur bölmələri, Sahil Mühafizəsi, DSX Akademiyası, "Sərhədçi" İdman Olimpiya Mərkəzi, Xüsusi Məktəb və digər bölmələrin fəaliyyəti ilə tanış edilib.

İkitərəfli əməkdaşlığın normativ-hüquqi bazasının inkişaf etdirilməsi məqsədilə nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri tərəfindən "AR Dövlət Sərhəd Xidməti ilə Ukrayna Dövlət Sərhəd Xidməti arasında 2019-2020-ci illər üzrə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi Planı" imzalanıb.

Afət TAHİRQIZI

"Gənclər arasında narkomanlığa qarşı mübarizənin gücləndirilməsi" mövzusunda konfrans keçirilib

Dünya Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının və Gənclər və İdman Nazirliyinin birgə təşkilatlığı ilə 26 iyun - narkotik vasitələrin sui-istifadəsi və qanunsuz dövriyyəsi ilə beynəlxalq mübarizə günü ilə əlaqədar "Gənclər arasında narkomanlığa qarşı mübarizənin gücləndirilməsi" mövzusunda konfrans keçirilib. Tədbir Azərbaycan Prezidentinin 2013-cü il 24 iyun tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2013-2018-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın müvafiq bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi daşıyır.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Baş nazirinin müavini, Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının sədri Əli Həsənov, gənclər və idman naziri Azad Rəhimov, YAP Siyasi Şurasının üzvü, "iki sahil" qəzetinin Baş redaktoru, "Narkomanlığa

qarşı mübarizə" mövzusunda gənc jurnalistlər arasında keçirilmiş ən yaxşı müəllif yazıları müsabiqəsinin münisflər heyətinin sədri Vüqar Rəhimzadə, Milli Məclisin deputatı Şahin İsmayılov və başqaları çıxış edərək, Azərbaycanda narkomanlığa və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə istiqamətində görülən işlərdən, müsabiqənin əhəmiyyətindən danışdı. Ölkədə narkomanlığa və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizəyə dövlət səviyyəsində yeritilən diqqət, bu sahədə həyata keçirilən tədbirlər haqqında ətraflı məlumat verilib. Qeyd edilib ki, "Narkomanlığa qarşı mübarizə" mövzusunda jurnalistlər arasında

keçirilmiş müəllif yazıları müsabiqənin məqsədi KİV-lərdə sağlam həyat tərzi-nin təbliğ olunması və bununla ictimaiyyətin, xüsusilə, gənclərin məlumatlılığının artırılması, bu istiqamətdə mətbuatda dərc olunan materialların sayının artırılmasının stimullaşdırılması və gənc jurnalistlərin yaradıcılıq qabiliyyətlərinin nümayiş olunmasına şərait yaradılmasıdır. Sonda "Narkomanlığa qarşı mübarizə" mövzusunda gənc jurnalistlər arasında keçirilmiş ən yaxşı müəllif yazıları müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıblar. Mükafatlandırılanlar arasında "Səs" media qrupunun əməkdaşı da var.

GÜLYANƏ

BƏƏ-nin mobil operatorunun qanunsuz fəaliyyət göstərən "Karabakh Telecom" ilə rominq razılaşması ləğv edilib

Azərbaycan Respublikasının Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindəki səfirliyi tərəfindən görülmüş tədbirlər nəticəsində bu ölkənin mobil operatoru olan "Etisalat"ın Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş ərazilərində qanunsuz fəaliyyət göstərən "Karabakh Telecom" ilə rominq razılaşması ləğv edilib. Bu barədə AZƏRTAC-a Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev məlumat verib. H.Hacıyev deyib ki, Ermənistan Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqının təlimat və qaydalarına zidd olaraq, onun üçün ayrılmış "+374" beynəlxalq kodunu Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinə də şamil edir və bununla Azərbaycanın radio-telekommunikasiya məkanına, radio tezliklərinə qanunsuz müdaxilə edir. Həmçinin Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqı ölkələr üzrə mobil kodlar (MCC) və mobil şəbəkə kodlarının (MNC) ayrılmasına məsul olduğu halda, "Karabakh Telecom" BTİ-nin E.212 sayılı təlimatını pozaraq, "283" ölkə üzrə mobil kodunu və "04" mobil şəbəkə kodunu Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində tətbiq edir. Hazırda Ermənistanda aparılan korrupsiya tərkibli cinayət işlərində "Karabakh Telecom" şirkətinin də adı hallanır. Beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini, Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqının təlimat və qaydalarını, həmçinin korporativ biznes etikası qaydalarını əsas tutaraq, ölkəmizin işğal olunmuş ərazilərində qanunsuz fəaliyyət göstərən "Karabakh Telecom" şirkətinin digər beynəlxalq mobil operatorlarla rominq əməkdaşlığı bundan sonra da dayandırılacaq.

QÜDRƏTLİ ORDU, GÜCLÜ DÖVLƏT!

Prezident İlham Əliyev: "Bu gün Azərbaycan həm özünü böyük dərəcədə silah-sursatlarla təmin edir, eyni zamanda, xarici ölkələrə də ixrac edir"

Sırr deyil ki, müstəqil və müasir Azərbaycan Silahlı Qüvvələri dövlətimizin qüdrətinin nümunəsi, xalqın qürur mənbəyidir. Ali Baş Komandan, Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Silahlı Qüvvələrimizin modernləşdirilməsi, müasirləşdirilməsi, eləcə də, maddi-texniki bazasının ən müasir standartlar səviyyəsinə çatdırılması sahəsində kifayət qədər əhəmiyyətli işlər reallaşdırılır. Bununla yanaşı, ordumuz yeni texniki imkanlar əldə etməklə həm də müasir, dünyada təcrübədən çıxmış müharibə və döyüş taktikalarını da mənimsəyir. Məhz bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunda ən güclü orduya malik ölkə statusunu daşıyır. Bu amil regionla yanaşı, dünyada da qəbul edilən danılmaz tandemdir. Respublikamız Silahlı Qüvvələrin istər yüksək mənəvi-psixoloji hazırlığı, döyüş ruhu, nizam-intizamı, istərsə də maddi-texniki təminatı baxımından nümunəvi dövlət olaraq qəbul edilir. İşğal edilmiş ərazilərimizi qısa zaman ərzində tam azad etmək gücündə olan ordumuzun qüdrəti təcavüzkar Ermənistanın özündə də açıq etiraf olunmaqdadır.

Əbəs deyil ki, ölkəmizdə hazırlanan və digər dövlətlərdən əməkdaşlıq sayəsində alınan yüksək dağıdıcı gücə, dəqiqliyə malik döyüş vasitələri və sursatları qoşunlarımızın düşmən üzərində üstünlüyünü tam təmin edir

Azərbaycanda ordu quruculuğu ilə yanaşı, müdafiə sənayesinin inkişafı da diqqət mərkəzindədir. Bu gün ölkəmizdə 30-a yaxın hərbi zavod fəaliyyət göstərir və Silahlı Qüvvələrimizin tələbatı əhəmiyyətli dərəcədə istehsal edilən hərbi məhsullarla təmin olunur. Belə ki, dünyanın inkişaf etmiş aparıcı şirkətlərindən alınan ən müasir texnologiya və avadanlıqlarla təchiz olunan 60-dan çox istehsal sahəsi yaradılıb. Demək olar ki, bu gün Azərbaycan bu istiqamət üzrə də dünya miqyasında öz layiqli yerini tuta bilib. Azərbaycanın hərbi sənaye kompleksinin real istehsal gücü ordunu silah-sursat, hərbi texnika və digər vasitələrlə təmin etməklə yanaşı, xarici bazarlara da məhsul ixrac etməsinə şərait yaradıb. Beləliklə, hərbi sənayemizin inkişafı ordumuzun silah arsenalının yerli istehsal olan müasir silahlarla və digər hərbi təyinatlı məhsullarla gücləndirilməsinə və təkmilləşdirilməsinə zəmin yaradır. Əbəs deyil ki, ölkəmizdə ha-

zırlanan və digər dövlətlərdən əməkdaşlıq sayəsində alınan yüksək dağıdıcı gücə, dəqiqliyə malik döyüş vasitələri və sursatları qoşunlarımızın düşmən üzərində üstünlüyünü tam təmin edir. Onu da qeyd etmək yerinə düşərdi ki, Azərbaycanda Silahlı Qüvvələrin modernləşdirilməsi ilə yanaşı, həm də son illərdə yerli istehsal hesabına hərbi birləşmələrin müxtəlif hərbi ləvazimatlara və döyüş sursatlarına olan ehtiyacını ödəməsi ölkəmizin Ermənistan qarşısında gücünü daha da artırır.

Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlarla, xarici dövlətlərlə hərbi sahədə ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq edir. Ötən illərin rəqəmlərinə müraciət etsək, biz bu reallığı bir daha görə bilirik. Belə ki, 2016-cı ildə 7 ölkə ilə analoji müqavilə sənədləri imzalanıb. 2017-ci ildə də bu faktor davam etdirilib. Hazırda isə 21 ölkə ilə müqavilə sənədlərinin imzalanması müzakirə edilir. Türkiyə, ABŞ, Almaniya, Böyük Britaniya, İtaliya, Pakistan, Çin, Rusiya, Ukrayna, Belarus, Moldova, Polşa, Rumineniya, Bolqarıstan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Latviya, Litva, Estoniya, Gürcüstan, Özbəkistan, Tacikistan, İordaniya, Bəhreyn, Fransa, Çexiya, Sloveniya, Serbiya, Koreya Respublikası və s. ilə ikitərəfli əsasda hərbi əməkdaşlıq həyata keçirilir. Azərbaycan dünyanın 34 ölkəsi ilə hərbi əlaqələrin normativ-hüquqi bazasını təşkil edən

saziş və memorandumlar imzalayıb.

Hərbi tərəfdaşlarının sayını gündən-günə artıran Azərbaycan həm də istənilən ölkədən ən müasir hərbi texnika, silah-sursat alaraq öz müdafiə gücünü artırır

Qardaş Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı strateji və hərbi əməkdaşlıq da tam sürətlə davam etdirilməkdədir. Ötən il Prezident İlham Əliyevlə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasında keçirilən görüşlərdə bu kimi məsələlər davamlı olaraq gündəmə gətirilir. Türkiyə-Azərbaycan dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin uğurla inkişaf etdiyini vurğulayan dövlət başçıları siyasi, iqtisadi və digər sahələrdə əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu dəfələrlə vurğulayıblar. Bu, belə nəticəyə gəlməyə zəmin yaradır ki, Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri iki qardaş ölkənin hərbi sahədə əməkdaşlığının daha da genişləndirilməsinə və möhkəmləndirilməsinə vacib hesab ediblər.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı məsələlərin də müzakirə olunduğu görüşlərdə Prezident İlham Əliyev təmas xəttində Ermənistanın tənqidatları və hərbi cinayətləri barədə

Türkiyə Prezidentinə ətraflı məlumat verib. Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan Türkiyənin həmişə olduğu kimi, münaqişənin beynəlxalq hüquq normaları, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü prinsipləri əsasında həllinə dəstək verdiyini vurğulayıb. Dövlət başçıları vurğulayıblar ki, Türkiyə və Azərbaycan bütün məsələlərlə bağlı bir-birinin yanında dırlar.

Hərbi tərəfdaşlarının sayını gündən-günə artıran Azərbaycan həm də istənilən ölkədən ən müasir hərbi texnika, silah-sursat alaraq, öz müdafiə gücünü artırır. Hərbi xərclərin artması ordumuzun zirehli texnikasının, aviasiya vasitələrinin və digər hərbi təyinatlı məhsulların daim yenilənməsinə və təkmilləşdirilməsinə şərait yaradıb. Elmin son nailiyyətləri nəzərə alınmaqla və yeni texnoloji elementlərin tətbiqi ilə dünyanın aparıcı silah istehsalçıları tərəfindən hazırlanan yüksək dəqiqliyə və dağıdıcı qüvvəyə malik döyüş texnikasının, silah-sursatın və digər hərbi vasitələrin Silahlı Qüvvələrimizin təchizatına daxil edilməsi davam edir.

Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasındakı hökumətlərarası razılaşmaya əsasən və uğurla inkişaf edən hərbi-texniki əməkdaşlıq çərçivəsində ölkəmizə ən yeni hərbi texnikanın planauyğun çatdırılması isə bunun əyani sübutudur.

QÜDRƏTLİ ORDU, GÜCLÜ DÖVLƏT!

Prezident İlham Əliyev: "Bu gün Azərbaycan həm özünü böyük dərəcədə silah-sursatlarla təmin edir, eyni zamanda, xarici ölkələrə də ixrac edir"

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin arsenalındakı ən müasir, dağıdıcı qüvvəyə malik döyüş texnikası Ermənistanın istənilən təhdidinin qarşısını almağa, onu məhv edərək, ərazi bütövlüyümüzü bərpa etməyə qadirdir

Ötən il və cari ildə Rusiyadan Bakı limanına gətirilən çoxlu sayda müasir döyüş texnikası, silah, sursat, artilleriya və raket sistemləri üçün mərmilər, raketlər və digər hərbi-texniki əmlak cəbhəboyu zonaya göndərilir. Bu silahlar düşmənin zirehli texnikası, mühəndis-istehkam qurğuları, kiçiksürətli hava hədəfləri, canlı qüvvəsi və digər hərbi obyektlərinin vurulması üzrə Silahlı Qüvvələrimizin ön xətt bölmələrinin döyüş və manevr imkanlarını artırıcaq. Azərba-

can Silahlı Qüvvələrinin arsenalındakı ən müasir, dağıdıcı qüvvəyə malik döyüş texnikası Ermənistanın istənilən təhdidinin qarşısını almağa, onu məhv edərək, ərazi bütövlüyümüzü bərpa etməyə qadirdir. Müdafiə Nazirliyinin yaydığı məlumata görə, Rusiya hərbi texnikasının və silahlarının Azərbaycana gətirilməsi davam edəcək.

Prezident İlham Əliyev zaman-zaman bu məsələyə toxunaraq, vurğulayır ki, Azərbaycan dövləti, həmişə olduğu kimi, Silahlı Qüvvələrinin hərbi potensialının gücləndirilməsinə böyük diqqət göstərmiş və göstər-məkdə davam edəcək: "Yeni silahlar, ən müasir texnika alınır. Özü də biz texnikanı, silahları, ən müasir avadanlığı müxtəlif ölkələrdən alırıq və onların bir hissəsi artıq gəlir, bir hissəsi isə gələcəkdir. Bu, bizim hərbi potensialımızı daha da artırıcaq. Bu günün özündə biz işğal edilmiş torpaqlarda istənilən hədəfi məhv edə bilərik. Amma biz öz hərbi potensialımızı daha da gücləndirməliyik. Buna ehtiyac var və buna bizim imkanlarımız çatır. Yoxsul Ermənistandan fərqli olaraq, biz bütün hərbi texnikanı öz

hesabımıza alırıq və Azərbaycanda da bu texnikanı istehsal edirik. Azərbaycanda iki yeni hərbi zavod fəaliyyətə başlamışdır. Bu gün Azərbaycan həm özünü böyük dərəcədə silah-sursatlarla təmin edir, eyni zamanda, xarici ölkələrə də ixrac edir".

Yaşasın qüdrətli və şanlı Azərbaycan Ordusu!

Bu il Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100-cü ildönümü qeyd olun-

maqla yanaşı, Azərbaycan Ordusunun da bayramıdır. 100 illik tarixə malik olan bir ordunun müasir və müstəqil Azərbaycan dövlətinin təməlini qoruyub-mühafizə etməsi hər bir azərbaycanlıda iftixar hissi oyadır. Şanlı ordumuz isə öz qələbə və zəfərləri ilə bunu təsdiq edir. 2016-cı ilin aprel zəfəri və 2018-ci ilin may ayında Naxçıvanda düşmən tapdığından azad edilmiş 11 min hektar ərazilərimiz növbəti qələbələrə - Şuşaya, Xankəndinə aparan zəfər yolumuzdur.

Eyni zamanda, bütün bunlar, bir daha təsdiq edir ki, Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev Cənablarının yüksək diqqət və qayğısı nəticəsində döyüş qabiliyyəti, mənəvi-psixoloji hazırlığı yüksələn, təminat və təchizatı xeyli təkmilləşən Azərbaycan Ordusu dövlətin və xalqın etimadını doğruldaq, qarşıda duran ən əsas vəzifəni - torpaqlarımızı düşməndən azad etməyə və ərazi bütövlüyümüzü təmin etməyə qadirdir. Yaşasın qüdrətli və şanlı Azərbaycan Ordusu!

Nəriman ƏLİYEV,
Milli Məclisin deputatı

26 iyun 2018-ci il

“Tezliklə Azərbaycan Ordusu qələbə paradını Xankəndidə keçirəcəkdir”

İyunun 26-da Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaranmasının 100 illiyidir. Bu münasibətlə “Azadlıq” meydanında təntənəli şəkildə hərbi parad keçiriləcək. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz bu gün Azərbaycanın güclü, qüdrətli ordusunun formalaşdığını və bu ordunun qurulmasında və inkişafında Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin böyük zəhməti, əməyi olduğunu və bu siyasətin bu gün ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini bildirdilər.

Millət vəkili Eldəniz Səlimov: “Ermənistan ordumuzun gücünü aprel döyüşlərində hiss etdi”

- Azərbaycan Milli Ordusunun 100 illiyi hər bir Azərbaycan vətəndaşı kimi bizi də qürurlandırır. 1918-ci ildə yaradılan Milli Ordu kiçik zaman kəsiyində formalaşmağa başladı və yadelli işğalçılara qarşı mübarizəyə qoşuldu. Lakin müstəqillik qazanmış ölkəmiz xarici qüvvələrin işğalçılıq siyasəti nəticəsində, 23 aylıq müstəqilliyini əldən verdi. İkinci dəfə ölkəmiz müstəqilliyinə qovuşduğu bir zamanda Milli Ordunu gücləndirmək əvəzinə, kiçik hissələrə bölməklə, belə demək mümkündürsə, şəxsi ordu hissələrinə çevrildilər. Nəticədə torpaqlarımız işğal olundu, 1 milyondan artıq vətəndaşımız qaçqın və məcburi köçkün halına düşdü. Bütün bunlar səriştəsiz ölkə rəhbərlərinin dövləti idarə etmək qabiliyyətlərinin olmaması üzündən baş vermişdi. Ölkədə hərc-mərclik baş alıb gedirdi. AXC-Müsavat iqtidarı çıxış yolunu Ümummilli Lider Heydər Əliyevə müraciət etməkdə gördü və Onu ölkəni dağıtmaq təhlükəsindən xilas etmək üçün hakimiyyətə dəvət etdi. Xalq da ayağa qalxdı. Nəticədə, Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkə rəhbərliyinə gətirildi. Məhz ordu quruculuğu həmin gündən başladı. Ölkədəki silahlı qüvvələr bir yerə birləşdirildi və dövlətin tam nəzarətinə keçdi. Silahlı qüvvələr üçün kadr hazırlığını daha da təkmilləşdirmək məqsədilə Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi, Azərbaycan Hərbi-Təyyarçılıq Məktəbi, Azərbaycan Hərbi-Dənizçilik Məktəbi və digər təyinatlı məktəblərin açılması ordu quruculuğunun inkişafına böyük təkan verdi. Bu gün Azərbaycanın Milli Ordusu Ali Baş Komandan Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha da inkişaf etdirilərək, regionun ən güclü ordularından birinə çevrilib. Hərbi sənaye gündən-

“Hərbi parad beynəlxalq aləmdə də maraqla izlənilir”

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Ordu siyasəti 2016-cı il aprel döyüşlərində öz sözünü dedi

günə inkişaf edir və ordu quruculuğunu müasir texnika ilə təmin edir. İnkişaf etmiş ordumuz bir sıra ölkələrin orduları ilə təlim-məşq toplanışlarında olur və yüksək nəticələr əldə edir. Ermənistan ordumuzun gücünü aprel döyüşlərində hiss etdi və bu baxımdan, bu gün onlar təşviş içində yaşamaqdadır. Son dövrlərdə Naxçıvanda Cocuq Mərcanlının, Lələ Təpənin ardınca Günnüt kəndi də daxil olmaqla 11 min hektar ərazinin düşməndən azad edilməsi Azərbaycan Ordusunun gücünün və qüdrətinin hansı səviyyədə olduğunu təsdiqlədi. Son 25 ildə ordumuzun sürətli inkişafı bizə deməyə imkan verir ki, yaxın zamanlarda işğal olunmuş torpaqlarımız Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə işğaldan azad olunacaq. Cocuq Mərcanlıda yaradılmış şəraitə uyğun olaraq dağılmış ərazilərimiz yenidən qurulacaq, qaçqın və köçkünlərimiz öz torpaqlarına qayıdacaqlar. Tarixi varislilik ənənəsinə uyğun olaraq Prezidentin fərmanı ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə Milli Ordunun yarandığı 26 İyun Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Günü kimi bayram edilir. Bayram münasibətilə hər birinizi təbrik edir, ordumuza uğurlar arzulayırıq.

Millət vəkili Azər Badamov: “Azərbaycan Ordusu dünyanın ən güclü orduları arasındadır”

- Azərbaycan Ordusu dünyanın ən güclü orduları arasındadır. Yeni ordumuz dünyanın ən güclü 50 ordusu arasında ön sıradadır. Bu, böyük göstəricidir və böyük uğurumuzdur. Son illər dövlətimiz orduya böyük diqqət yetirmişdir. Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanın diqqət və qayğısı sayəsində ən müasir texnikalarla və texnologiyalarla təchiz edilib. Bu gün regionun ən güclü ordusu olaraq Azərbaycan Ordusu dövlət sərhədlərini və təhlükəsizliyini etibarlı şəkildə qorumağa qadirdir. İyunun 26-da Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illiyinə həsr olunmuş hərbi parad keçiriləcəkdir. Bu paradada nümayiş olunacaq hərbi texnikalarımızın gücü və imkanları öz-özlü-

yündə deməyə imkan verəcək ki, bugünkü ordumuz Azərbaycanın təhlükəsizliyinin qarantıdır. Ən əsası da odur ki, ordumuza iradəli və düşünülmüş siyasəti olan Ali Baş Komandan rəhbərlik edir. Ordumuz Ali Baş Komandanın hər bir əmrini yüksək səviyyədə icra etməyə hazırdır. Biz bunu həm aprel döyüşlərində və Cocuq Mərcanlının azad edilməsində, həm də Naxçıvanda 11 min hektar ərazinin işğalçılardan təmizlənməsində ordumuzun gücünü görmüşük. Təbii ki, Azərbaycan Ordusu bütün işğal altındakı torpaqlarımızı azad etmək iqtidarındadır. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illiyi münasibəti ilə keçiriləcək hərbi paradada nümayiş olunacaq hərbi texnikamız düşməne bir mesaj olacaq. Bununla nümayiş etdirəcəyik ki, bizim güclü ordumuz var. Təbii ki, düşmən indidən Azərbaycan Ordusunun gücünü görərək, təşviş düşüb. Əgər siz danışıqlar massası arxasında əyləşməsəniz və sülh yolu ilə məsələnin nizamlanması prosesində iştirak etməsəniz, təbii ki, sonu yaxşı qurtarmayacaq. Nəinki işğal altında olan torpaqlarımızı, hətta Göyçəni və Zəngəzuru da azad edəcəyik. Düşünürəm ki, düşmən bundan nəticə çıxartmalıdır və bütün bunlar da, onu deməyə imkan verir ki, işğal prosesi uzun çəkməyəcəkdir.

“Palitra” qəzetinin Baş redaktoru Namiq Əliyev: “Xalqımız öz Milli Ordusu ilə fəxr edir”

- Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi ilə bağlı rəsmi mərasimdə belə bir fikir söylədi ki, Xalq Cümhuriyyətinin qurucuları bu günü görsəydilər, onlar da ölkəmizlə fəxr edərdilər. Eynilə də, Milli Ordunu yaradan generalar-Səməd bəy Mehmandarov, Əliağa Şıxlinski, hərbi nazir Xosrov Paşa bəy Sultanov bugünkü hərbi qüdrətimizi görsəydilər, qürur duyurdular. Bu gün beynəlxalq təşkilatların rəyinə görə, Azərbaycan Ordusu dünyanın ən güclü 50 ordusu sırasındadır. Ordumuzun bu səviyyəyə çatmasında Prezident İlham Əliyevin müstəsna xidmətləri var. Yeri gəlmişkən, Prezidentin fəaliyyət prin-

sipində bir xüsusiyyətini xatırlatmaq istəyirəm. O, istənilən sahə üçün lazım olan avadanlığın dünyadakı ən son modelinin ölkəyə gətirilməsini tələb edir. Bu yanaşma ordu quruculuğu sahəsinə də aiddir. Azərbaycan Ordusu ən müasir texnologiya, avadanlıqlar və silahlarla təchiz olunub. Elə bu ay Belarus və İsraildən hədəfi yüksək dəqiqliklə vura bilən ən müasir raketlər aldıq və onların təqdimatında Prezident özü də iştirak etdi. Ermənistandan fərqli olaraq, bu hərbi texnikanı öz hesabımıza alırıq, həmçinin, Azərbaycan özü hərbi məhsullar istehsal edə bilir. Silahlı Qüvvələrimizin tələbatının müəyyən hissəsi ölkədə istehsal edilən yerli hərbi məhsulların hesabına ödənilir. Dünyanın ən güclü dövlətləri ilə hərbi əməkdaşlıq qurmuşuq, aparıcı silah şirkətləri ilə sıx əlaqələrimiz var. Ən əsası da odur ki, xalqımız öz Milli Ordusu ilə fəxr edir, onun nailiyyətlərini yüksək qiymətləndirir. 2016-cı ildə Qarabağdakı aprel döyüşlərinə, 2018-ci ildə Naxçıvandakı Günnüt əməliyyatına xalqımızın münasibəti göz qabağındadır. Sosial şəbəkələrdə ən çox izlənilən, paylaşılan, oxunan, qürur duyulan xəbərlər bu əməliyyatlarla bağlı idi. İnanırıq ki, aprel döyüşünün və Günnüt qələbəsinin ardınca yeni qələbələrin şahidi olacağıq. Baxın, 2 il əvvəl Qarabağda 2 min hektar sahəni düşməndən azad etmişdik, 2018-ci ildə Naxçıvanda bu rəqəm 11 min hektara çatdı. Bu, o deməkdir ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri xalqımızı daha böyük qələbələrlə sevindirəcək.

Prezident Yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının üzvü, Sağlam İnkişaf və Maarifləndirmə İctimai Birliyinin sədri Anar Xəlilov: “Tezliklə Azərbaycan Ordusu qələbə paradını Xankəndidə keçirəcək”

- İyunun 26-da Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illiyi münasibəti ilə “Azadlıq” meydanında təntənəli hərbi parad keçiriləcək. Bu hərbi parad hərbi qüvvələrimizin gücünü bütün dünyaya və düşmənlərimizə nümayiş etdirəcək. Artıq tanınmış beynəlxalq hərbi ekspertlər keçiriləcək parad haqqında öz təhlillərini əvvəlcədən bildirmişlər. Bu da, onu göstərir ki, bu hərbi parad beynəlxalq aləmdə də maraqla izlənilir. Azərbaycan Ordusu bu gün ən müasir texnikalarla təchiz edilmiş-

dir. Azərbaycan əsgərinin hazırlıq səviyyəsi dünyanın ən qabaqcıl ordularının səviyyəsindən geri qalmır. Ən əsası isə Azərbaycan əsgərinin ruh yüksəkliyi düşməne zərbə vurmaq potensialı bu gün çox güclüdür. Bütün bunlar təməli Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan ordu quruculuğu siyasətinin nəticəsi və bu siyasəti uğurla davam etdirən Ali Baş Komandanımız Cənab İlham Əliyevin səylərinin bəhrəsidir. Müstəqil Azərbaycan Ordusunun təməli 1918-ci ildə AXC dövründə qoyulsa da, 1920-ci ilin işğalı Milli Ordumuzun inkişafını dayandır-

di. Sovetlər dövründə də azərbaycanlılara qarşı olan qısqanclıq milli hərbi kadrların yetişməsinə mane olurdu. Lakin buna baxmayaraq Ulu Öndər Heydər Əliyevin sovetlər dövründə respublikanın rəhbərliyi zamanında milli hərbi kadrların yetişməsi istiqamətində apardıqı uzaqqörsən siyasət və mübarizə nəticəsində azərbaycanlı hərbi kadrlar yetişməyə başladı. Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Litseyin yaradılması isə o dövrdə böyük hadisə və qəhrəmanlıq nümunəsi idi. Məhz bu əməlin nəticəsi idi ki, 1988-1994-cü illərdə Azərbaycan xalqı və ordusu təcrid-dırnağa qədər silahlanmış və havadarlarının köməyi ilə işğalçılıq siyasəti aparan Ermənistanla qarşı mübarizə aparması isə düşmənin artıq ordumuz qarşısında acizliyini göstərdi. Düşmən ordumuzla açıq döyüşdən belə qaçaraq, öz postlarının tərk etdi. Bütün bunlar Azərbaycan Ordusunun gücünün bariz nümunəsidir. Azərbaycan xalqı öz ordusunun yanındadır, ona və Ali Baş Komandan Cənab İlham Əliyevə inanır. Tezliklə Azərbaycan Ordusu qələbə paradını Xankəndidə keçirəcək. Xalqımız buna tam əminliklə inanır.

GÜLYANƏ

Türkiyə xalqı daha uğurlu gələcəyinə səs verdi

Rəcəb Tayyib Ərdoğanın qələbəsi ölkənin inkişaf modelinə cəmiyyət tərəfdən dəstək verilməsindən xəbər verir

Türkiyədə keçirilən 24 iyun seçkiləri dünya miqyasında marağa səbəb oldu. Bu hadisənin ölkənin daxili siyasi mühitində baş verən proseslərin məzmununu və xarakterinin müəyyən edilməsi baxımından əhəmiyyəti danılmazdır. Regional geosiyasi proseslərdə rəsmi Ankaranın oynaya biləcəyi rol da dəqiqləşdirilməlidir. Qlobal səviyyədə müşahidə edilən ziddiyyətlərin həllinə Türkiyənin hansı töhfələri verəcəyi də sıradan bir məsələ deyil. Mütəxəssislər Rəcəb Tayyib Ərdoğanın və AKP-nin qələbəsini bir sıra müsbət aspektlər kontekstində təhlil edirlər. Türkiyənin istər region, istərsə də beynəlxalq aləmdə oynayacağı bundan sonrakı rolunu ətrafında maraqlı təzislər irəli sürülür və proqnozlar verilir. Bütövlükdə isə, geosiyaset üçün aktual olan bir sıra mühüm məqamlara toxunulur.

Türkiyədəki seçkilərin sivil siyasi mübarizənin qaydalarına uyğun keçirilməsi müsbət qiymətləndirilir

Bütövlükdə, AKP-nin və Rəcəb Tayyib Ərdoğanın birmənalı qələbəsi, həm də siyasi qüvvələr nisbətini ifadə edir. Bəzi mütəxəssislər burada siyasi qütbləşmənin əlamətlərini görürlər. Eyni zamanda, analitiklər bildirirlər ki, seçkilərdə uduzan müxalifətin özü də kifayət qədər marginallaşıb.

Bütövlükdə isə, Türkiyədəki seçkilərin sivil siyasi mübarizənin qaydalarına uyğun keçirilməsi müsbət qiymətləndirilir. Rəcəb Tayyib Ərdoğanın qələbəsi ölkənin inkişaf modelinə cəmiyyət tərəfdən dəstək verilməsindən xəbər verir. Daxili siyasətdə əldə edilən uğurlar xarici siyasətdə də özünü göstərəcək. Belə ki, seçkilərin nəticələri,

eyni zamanda, rəsmi Ankaranın xarici siyasət kursuna sadıq qalacağını ifadə edir. Məsələ bundadır ki, Türkiyə faktiki olaraq, böyük və köklü dövlət olduğunu bir daha təsdiqlədi. İqtidarda olanların kimliyindən asılı olmayaraq, Ankarada sabit xarici siyasət həyata keçirir. Həmin səbəbdən, R.T.Ərdoğanın prezidentliyi dövründə Azərbaycanın Türkiyəyə ən yaxın tərəfdaş olacağına şübhə yoxdur.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan və İlham Əliyev ölkələr arasındakı əlaqələri yeni səviyyəyə qaldıracaqlar

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin R.T.Ərdoğanı səmimiyyətlə təbrik etməsi və əməkdaşlığın inkişafı aspektində müəyyən təkliflər irəli sürməsi bunun əyani sübutudur. Bu, həm də onu göstərir ki, Rəcəb Tayyib Ərdoğan və İlham Əliyev ölkələr arasındakı əlaqələri yeni səviyyəyə qaldıracaqlar.

Türkiyədə keçirilmiş prezident seçkisi ümumən Yaxın Şərqdə geosiyasi mənzərənin yeniləşməsinə səbəb ola bilər. Həmin regionda hadisələrin gedişatı göstərir ki, Ankarada kifayət qədər balanslaşdırılmış və ədalətli siyasət yeridir. Bütün bunlar isə Türkiyədə prezident seçkisinin nəticələrinin ölkədaxili, regional və global miqyasda siyasi proseslərə təsir edə biləcəyini göstərir. Beləliklə, seçkilərin nəticələri bir çox aspektlərdə yeniləşmələrin olacağı proqnozlaşdırılır və bu proqnozların reallaşdırılması öz uğurlu və məntiqli nəticələrini tezliklə verəcək.

Rövşən RƏSULOVA

MƏTLƏB
Metlebsalahov@mail.ru

Ərdoğanın Qərbdəkilərə tərs şillə!

Türkiyə artıq seçimini etdi. Əslində, Rəcəb Tayyib Ərdoğanın CHP-nin prezidentliyə namizədi olan Məhərrəm İncəyə qalib gələcəyini öncədən də düşünmək olardı. Çünki R.T.Ərdoğanın qələbəsini şərtləndirən, M.İncənin isə tam əksinə olaraq, məğlubiyyətini proqnozlaşdıraraq kifayət qədər əsaslar var idi. Bu seçki elə bir vaxtda keçirildi ki, dünyada siyasetinin çalxalandığı, dünyadakı mövqelər uğrunda supergüclərin açıq mübarizəyə başladığı zaman, bunların tam əksinə olaraq, Türkiyənin bu meydanı artıq əsas söz sahiblərindən birinə çevrildiyi bir vaxtda, "atları dəyişdirmək" mümkün idi. Türk xalqının belə bir siyasi keçiddə yenidən Ərdoğanı iş başında saxlaması, həm də bir xalq olaraq dünyada ona olan saygını da xeyli yüksəltdi.

Düzdür, seçki olduqca gərgin bir prosesdə keçdi. Bir çoxları artıq M.İncənin Ərdoğanı qarşı inamlı duruş göstərdiyini açıqladı, əksəriyyət Türkiyənin AKP-ni artıq CHP-yə dəyişməyə hazırladığını yazdı. Amma nəticə yenə Ərdoğanın xeyrinə oldu. Qərbin bütün KİV-ləri hələ seçkidən öncə CHP namizədinə qarşı qanun pozuntuları barədə yazdı, əksəriyyət də yerli mətbuatın açıq-aşkar Ərdoğanın xeyrinə mövqə tutduğunu, M.İncəyə yer vermədiklərini iddia etdi. Sözsüz ki, AKP-nin əlində artıq kifayət qədər media resursu var və bunlar təbliğat üçün istifadə olundu. Amma Ərdoğanın yenidən prezident kürsüsündə oturmasının da olduqca önəmli bir neçə səbəbi var idi. Nədir bunlar?

İlk öncə, deyək ki, Kamal Kılıçdaroğlu kimi siyasi baxımdan yetişməmiş, liderlik keyfiyyətləri olduqca zəif olan birisinin, dünya siyasətində ABŞ başda olmaqla, bir sıra supergüclərin qarşısında dik duran xarizmatik duruşu ilə Türkiyənin siyasi tarixində ikinci Atatürk olmağa haqq qazanan Rəcəb Tayyib Ərdoğanı qarşı meydana çıxması, CHP üçün daha faciəli seçki sonluğu yaradardı. Nəzərə alsaq ki, prezident seçkiləri ilə yanaşı, həm də parlament seçkiləri də keçirildi qardaş ölkədə. Bu isə, heç şübhəsiz ki, CHP-nin parlamentdə daha az yer almasına gətirib çıxaracaqdı. Bunu anlayan K.Kılıçdaroğlu, Ərdoğanla siyasi savaşa M.İncəni meydana buraxdı. Təcrübəsiz, amma siyasi karyerası K.Kılıçdaroğlu kimi zədələnməmiş birisinin meydanlarda kifayət qədər səs gətirəcək natıqlıq göstərməsi, Ərdoğanı qarşı məntiqli təbliğat müharibəsinə baş vurmağı türk siyasəti üçün yeni simanın qazanılması baxımından nə qədər önəmli oldusa, onun bu seçkiləri uduzması da məntiqlə real nəticə oldu. Türkiyə, dünyanın bu gərgin vaxtında, Türkiyənin gücləndiyi ərəfədə xarizmatik Ərdoğanı təcrübəsiz M.İncəyə dəyişmədi.

İkincisi də, Ərdoğan bu seçkilərdə inamlı qələbə qazanmaqla, ilk növbədə, xaricdəki supergüclərə, daha real desək, hakimiyyətinə qarşı düşmən kəsilən Qərb kəsiminə də əla "dərs" vermiş oldu. Onsuz da dünya siyasətində supergüclərin əmrlərini ayaq altına atan, heç bir qüvvənin təsiri altına düşməyərək, müstəqil siyasət apara bilən lider kimi özünü sübuta yetirən R.T.Ərdoğanı "bitirmək" üçün Qərb kanalları min yola baş vurublar. Həqiqətən də, Ərdoğan xarizmatik liderlik keyfiyyəti ilə Türkiyəni də dünya siyasətində əsas söz sahibinə çevirdi, regional güc kimi önə çıxardı. Bundan başqa, dünyanın ən güclü iqtisadiyyatına sahib olan 5 ölkəsindən biri olaraq Türkiyə öndədir.

Özü artıq hərbi texnika istehsal edir, NATO-dan silah dilənəcək, iqtisadiyyatı borclarla boğuşan Türkiyə artıq 90-cı illərdə qaldı. Belə bir Türkiyə isə, onu zəif görmək istəyənlərin yuxusuna haram qatıb. Türkiyə xalqı, bu mənada da, böyük uduşa imza atdı. Çünki bütün bu işlərin görüldüyü, Türkiyənin güclü mövqeyə sahib olduğu bir vaxtda, təcrübəsiz M.İncənin iş başına keçməsi, Türkiyə üçün, sözün əsl mənasında, tarixi intihar olardı. Ərdoğan isə, bu siyasi intiharı Qərbdəkilərə yaşatdı. Əvvəllər yaşatdığı kimi...

İlham Quliyev: "Seçim növbəti illər üçün Türkiyədə sabitliyin və perspektivin qarantı olacaq"

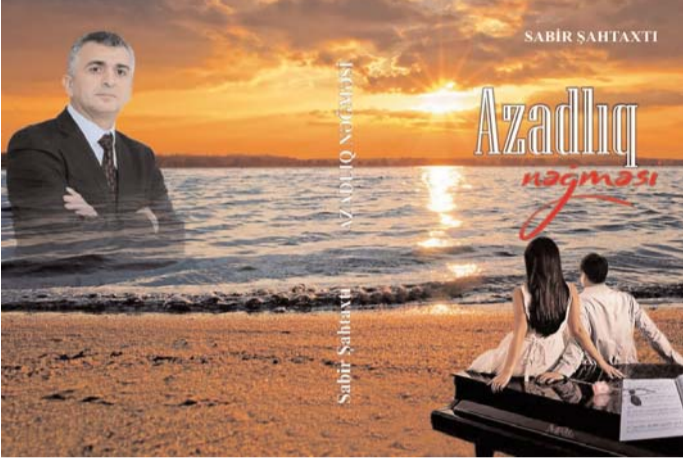
“İyunun 24-də Türkiyə öz tarixinin ən kritik seçkilərindən birini keçirdi. Konstitusiyaya dəyişikliyinə sonra keçirilən ilk seçkidə həm ilk dəfə olaraq prezident seçildi, həm də parlament formalaşdırıldı". Bunu SİA-ya açıqlamasında "Kaspi" qəzetinin baş redaktoru İlham Quliyev deyib. Onun sözlərinə görə, seçkidən qabaq onun nəticələri ilə bağlı müxtəlif proqnozlar verilsə də, türk xalqı ən doğru olanı etdi. İndiki prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan seçkilərin 53 faizinin səsini qazanaraq elə birinci turda qalibiyyətini elan etdi: "Onun rəhbərlik etdiyi AKP-nin MHP ilə birgə yaratdığı Cümhuriyyət İttifaqı da parlamentdə səsərin yarından çoxunu qazandı. Beləliklə,

çoxlarının arzularının əksinə olaraq türk xalqı növbəti demokratiya imtahanından üzəgə çıxdı. Seçkiyə qatılan tərəflərin hər biri nəticələri qəbul etdi. Ərdoğanın əsas rəqibi olan CHP-nin namizədi Məhərrəm İncə də mətbuat konfransı keçirib, nəticələrlə razılaşdığını, seçkiləri uduzduğunu etiraf etdi. Türkiyəni qarışdırmaq, xaosa sürükləmək istəyənlərin arzuları növbəti dəfə ürəklərində qaldı. İkincisi, Türkiyə regionda və dünyada kifayət qədər mürəkkəb şəraitdə ən doğru olan seçimi etdi. Bu seçim növbəti illər üçün Türkiyədə sabitliyin və perspektivin qarantı olacaq. Türk seçicisi həm də Ərdoğan hakimiyyətinin son vaxtlar terrora qarşı apardığı mübarizəyə dəstək nümayiş etdirdi, hökumətin addımlarından razılığını ifadə etdi. Ərdoğanın və partiyasının zəfəri Azərbaycan üçün də ən sərfəli seçim idi. Çünki bu komandanın Azərbaycanla siyasi və iqtisadi sferada əməkdaşlığa verdiyi dəstək göz önündədir. Ərdoğan hakimiyyəti dövründə Azərbaycan və Türkiyə sözün əsl mənasında "bir millət-iki dövlət" prinsipi əsasında əməkdaşlıq edib. Böyük regionla layihələrə razılaşdırılıb, icra edilib və edilməkdədir. Azərbaycan Türkiyənin ən böyük xarici sərmayədarına çevrilib. AKP hökumətlərinin, prezident Ərdoğanın Dağlıq Qarabağ münasibəti ilə bağlı tutduğu mövqə də hamımıza məlumdur. Amma təəssüf ki, müxalifətin namizədi olan M.İncə seçki kampaniyası boyu bir dəfə də Dağlıq Qarabağ münasibətindən söz açmadı. Bütün bunları ümumiləşdirəndə Azərbaycan üçün də Ərdoğanın və partiyasının zəfəri sevindirici oldu. Təsədüfi deyil ki, Türkiyə liderini seçkilərdəki qələbə münasibətilə ilk təbrik edən də məhz Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev oldu".

26 iyun 2018-ci il

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr olunan "Azadlıq nəğməsi" siyasi-tarixi romanı çap edilib

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr olunan "Azadlıq nəğməsi" siyasi-tarixi romanı çap edilib. AZƏRTAC-ın Türkiyə üzrə xüsusi müxbiri Sabir Şahtaxtinin müəllifi olduğu roman Azərbaycan xalqının milli dövlətçilik uğrunda apardığı siyasi mübarizəni, xüsusilə dövlət müstəqilliyimizin bərpası prosesində keçdiyimiz şərəfli və keşməkeşli yolu tərənnüm edir.

Şahvə və Şölə adlı obrazların həyat yolunu qələmə alan müəllif Azərbaycan xalqının azadlıq istəyinin ölməzliyini oxucuya çatdırmağa çalışır. Şölenin ailəsində yaşanan bütün faciələrin səbəbkarı ermənilərin Dağlıq Qarabağa olan əsassız ərazi iddiasıdır. Bu ailədə yaşananlar Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda ağırılar yaşayan, şəhid verən bütün ailələrin həyat dramları, ailə acısı kimi təsvir edilir. Müəllif XX əsrdə yaşadığımız ictimai-siyasi proseslərə peşəkarlıqla nəzər salır, torpaqlarımızın bir hissəsinin işğal edilməsini, habelə Naxçıvanın işğal təhlükəsindən xilasını, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin ötən əsrin sonundakı tarixi xilaskarlıq missiyasını real hadisələrin fonunda təsvir edir.

Şahvə yanvarın 20-də, Şölə isə fevralın 26-da doğulublar. Hər iki gəncin ən böyük arzusu ad günlərini qeyd etmək olsa da, xalqımızın taleyindəki 20 Yanvar faciəsi və Xocalı soyqırımı onların bu istəyini ürəklərində qoyur.

Əsərdəki bütün proseslər bu iki qara günlə bağlanaraq obrazlı şəkildə oxucuya çatdırılır. Xüsusilə gənc nəsəl üçün maarifləndirici və vətənpərvərlik ruhu aşılaraq "Azadlıq nəğməsi" romanı 1988-ci il 5 dekabr hadisələrindən başlayaraq xalqımızın başına gətirilən bütün müsibətləri özündə əks etdirir.

Qeyd edək ki, "Azadlıq nəğməsi" İstanbulda türk dilində, İranda isə farsca çapa hazırlanır. Əsərin türk dili versiyasının ön söz müəllifi görkəmli alim, professor Aygün Əttar, tərcüməçisi, tanınmış yazıçı-publisist Mətin Yıldırımıdır.

Kitabın fars versiyası isə tanınmış şair-yazıçı Əkbər Əlyar Həmidinin tərcüməsində və ön söz müəllifliyində nəşrə hazırlanıb.

"Ordumuz - qürurumuzdur"

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illiyi münasibətilə YAP Masallı rayon təşkilatı aparatında tədbir keçirilib

Düənən Yeni Azərbaycan Partiyası Masallı rayon təşkilatında "Ordumuz qürurumuzdur" mövzusunda tədbir keçirilib. Tədbirdə çıxış edən YAP Masallı rayon təşkilatının sədri Seyfəddin Əliyev Silahlı Qüvvələrin yaranmasının 100 illiyi münasibətilə tədbir iştirakçılarını təbrik edib və Azərbaycan Ordusunun yaranma tarixindən, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ordumuzun formalaşmasında və gücləndirilməsindəki xidmətlərindən danışdı: "Azərbaycan Ordusu yarandığı 100 il müddətində keşməkeşli və şərəfli yol keçib. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Nazirlər Şurasının 1918-ci il 26 iyun tarixli qərarı ilə yaranan Silahlı Qüvvələr həmin dövrdə Dağlıq Qarabağda aparılan hərbi əməliyyatlarda düşməni ağır məğlubiyyətə uğradaraq, ölkənin ərazi bütövlüyünün müdafiəsini təmin edib. Sovet Rusiyasının Azərbaycanı işğalından sonra Milli Ordunun ləğv edilməsinə baxmayaraq, xalqımız hərbi ənənələri qoruyub-saxlayıb". S.Əliyev, həmçinin, bildirdi ki, böyük siyasi xadim Heydər Əliyevin ordu quruculuğunda əvəzsiz xidmətləri olub. Onun sözlərinə görə, Ulu Öndər 1971-ci ildə Cəməşid Naxçıvanski adına İxtisaslaşdırılmış Hərbi Məktəbi yaratmaqla gənclərimizin bu istiqamətdə təhsil almalarını təmin etdi: "Ulu Öndərin 1993-cü ildə siyasi hakimiyyətə qayıdırdan sonra pərakəndə hərbi dəstələrin əvəzinə, vahid komandanlıqdan idarə olunan nizami ordu formalaşdırıldı. Ulu Öndərin ordu quruculuğu sahəsindəki siyasəti bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir".

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış Üzrə Dövlət Xidmətlərinin Masallı rayon şöbəsinin leytenantı Babək Hacıyev Silahlı Qüvvələrə göstərilən diqqət və qayğı nəticəsində düşməni hər an məhv etməyə qadir olan güclü ordumuzun formalaşdığını bildirdi: "Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızın və xalqımızın müdafiəsində əzmlə dayanıb və işğal altındakı torpaqlarımızı Ali Baş Komandanın əmri ilə qısa vaxtda azad etməyə hazırdır".

Tədbirdə çıxış edən Rəmzi Şahverdiyev, Əziz Əliyev, Əhməd Xancanov və başqaları bildirdilər ki, Prezidentin 20 avqust 2001-ci il tarixli Fərmanı ilə Silahlı Qüvvələr üçün kadr hazırlığının təkmilləşdirilməsi məqsədilə Müdafiə Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən məktəblər Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi, Azərbaycan Hərbi Dənizçilik Məktəbi və Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarçılıq Məktəbi adlandırılıb. Eyni zamanda, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin quruculuğu prosesi davam etdirilir, ordumuz inkişaf və təkmilləşmə dövrünü yaşayır.

R.RƏSULOVA

AMEA-da görkəmli türkmən şairi Məhtimqulu Fəraqiyə həsr olunmuş beynəlxalq konfrans keçirilib

Düənən AMEA-nın Mərkəzi-Elmi Kitabxanasında görkəmli türkmən şairi Məhtimqulu Fəraqinin həyat və yaradıcılığına həsr olunan "Məhtimqulu - insan qəlbinin mənəvi təbib" adlı beynəlxalq elmi konfrans keçirilib. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə son zamanlar türkmən dilində nəşr edilmiş kitabların sərgisi ilə tanış olublar.

Konfrans giriş sözü ilə AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli açaraq,

Azərbaycan-Türkmənistan ədəbi əlaqələrinin müasir inkişafının yüksək səviyyədə olduğunu bildirdi: "Eyni kökə, mədəniyyətə, qədim tarixi münasibətlərə və ənənələrə malik Azərbaycan və türkmən xalqlarını eyni dil və din birləşdirir. Müasir dövrdə əlaqələrimizin təməli Ümummilli Lider Heydər Əliyev və Özbəkistanın sabiq Prezidenti İslam Kərimov tərəfindən qoyulub. Bu əlaqələr hazırda Prezident İlham Əliyev və Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyayev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Azərbaycan və Özbəkistan inamla irəliyə doğru addımlayır".

Türkmən ədəbiyyatının klassiki M.Fəraqinin zəngin yaradıcılığı barədə məlumat verən akademik İ.Həbibbəyli böyük mütəfəkkirin qiymətli irsinin öyrənilməsinin, tədqiqi və nəşrinin ölkələrimiz arasında ədəbi-mədəni əlaqələrin inkişafında böyük əhəmiyyət daşıdığını vurğulayıb.

Akademik İ.Həbibbəyli yaxın günlərdə Bakıda türkdilli ölkələrin elmlər akademiyalarının nümayəndələrinin iştirakı ilə beynəlxalq forumun keçiriləcəyini də diqqətə çatdırıb.

Tədbirdə Türkmənistanın ölkəmizdəki səfiri Məkan İşankuliyev çıxış edərək, xalqlarımız arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərindən söz açıb, tədbirin iki ölkə arasındakı ədəbi əlaqələrin inkişafına töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə edib.

Tədbirdə çıxış edən Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva rəhbərlik etdiyi təşkilatın əsas missiyasının türkdilli xalqların tarixinin, zəngin mədəni irsinin öyrənilməsi və dünyaya nümayiş etdirilməsi olduğunu bildirdi.

Tədbirdə çıxış edən Tataristan Elmlər Akademiyasının prezidenti, akademik Salxov Myakzyum, Türkmənistan Elmlər Akademiyasının Əlyazmalar İnstitutunun direktoru, filologiya elmləri namizədi Davut Orazsəhədov və başqaları ortaq köklərə və zəngin ənənələrə malik olan qardaş türkmən xalqının qüdrətli şairi M.Fəraqini türk-müsəlman dünyasının və ümumən bəşəriyyətin yetişdirdiyi görkəmli sənətkar kimi səciyyələndiriblər.

Konfrans çərçivəsində, həmçinin, "Anaya səcdə - müqəddəslər qarşısında baş əyməkdir", "Görkəmli türkmən şairi Məhtimqulu Fəraqinin yaradıcılığı Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığında" və "Böyük türkmən şairi M.Fəraqi ədəbi irsinin Azərbaycanda nəşri və tədqiqi" kitablarının təqdimatı keçirilib.

ZÜMRÜD

Gəncədə YAP fəalları arasında peyntbol yarışları keçirilib

Gəncədə şəhər icra hakimiyyətinin dəstəyi ilə Yeni Azərbaycan Partiyası Gəncə şəhər təşkilatı Azərbaycan Ordusunun 100 illiyinə həsr olunmuş peyntbol yarışları keçirib. Yarışda YAP Gəncə şəhər təşkilatı gənclər birliyinin fəal gənclərindən ibarət 6 komanda iştirak edib. Finalda vəsiqə qazanan 3 komanda böyük həvəslə birincilik uğrunda mübarizə aparıb. Gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçən yarışın finalında Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin komandası rəqib komandadan güclü olduğunu nümayiş etdirib. Gəncə Regional Kollecinin tələbələri yarışda ikinci, YAP Gəncə şəhər təşkilatı gənclər birliyinin fəalları isə üçüncü pillədə başa vurub.

Komandaların mükafatlandırılması mərasimində çıxış edən YAP Gəncə şəhər təşkilatı gənclər birliyinin sədri Yüksəl Məmmədov peyntbol hərbi-idman oyununun gənclərin fiziki sağlamlığını qorumaq, hərbi-vətənpərvərlik ruhunu gücləndirmək, silahdan atış vərdişlərini təkmilləşdirmək, asudə vaxtın səmərəli təşkilinə nail olmaq və bu növdə ən güclü idmançıları müəyyənləşdirmək məqsədilə keçirildiyini bildirdi.

Sonda yarışın mükafatçıları Fəxri Fərmanla təltif ediliblər.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Azərbaycan gəncliyi ictimai həyatın bütün sferalarında aktiv fəaliyyəti ilə seçilir və siyasi, iqtisadi, humanitar, sosial tədbirlərin həyata keçirilməsində mühüm rol oynayır. Gənclərin sağlam, bilikli, vətənpərvərlik ruhunda böyüməsi üçün müvafiq qanunvericilik bazası yaradılıb, Prezident fərman və sərəncamları verilib. Gənclər siyasətinin əsas istiqamətləri "Gənclər siyasəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir və həyata keçirilir. Qanuna əsasən Gənclərin mənəvi-əxlaqi tərbiyəsi və mədəni həyatda iştirakı, istedadlı gənclərə dövlət qayğısı, gənclərin sağlamlığının qorunması və fiziki inkişafı, gənclərin məşğulluğunun təmin edilməsi, gənc ailələrə dövlət yardımı, gənclər təşkilatlarına dövlət yardımı və digər bu kimi müddəalar Azərbaycan gənclərinin cəmiyyətin inkişafında və öz problemlərinin həllində rolunu artırmağa imkan verir. Azərbaycan dövlətinin qurucusu və memarı Ümummilli Lider Heydər Əliyev xalqın çağırışı ilə ikinci dəfə hakimiyyətə gəldikdən sonra həyata keçirdiyi ilk islahatlardan biri də gənclərlə bağlı dövlət siyasətinin müəyyənləşdirilərək həyata keçirilməsi olmuşdur. Bu baxımdan, demək olar ki, ölkəmizdə dövlət-gənclər siyasətinin formalaşdırılması Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

"Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1994-cü il 26 iyul tarixli Fərmanı, "Gənclər siyasəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu və gənclər siyasəti sahəsində digər normativ-hüquqi aktlar, habelə, Azərbaycan gənclərinin forumlarının keçirilməsi gənclərlə iş sahəsinin hüquqi əsaslarını və icra mexanizmini müəyyən etmişdir. Gənclər və dövlət qurumları, hökumət nümayəndələri ilə açıq ünsiyyəti asanlaşdırmaq məqsədilə Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən hələ 1995-ci ildə Azərbaycan Gənclərinin Forumunun keçirilməsi təşəbbüsü irəli sürülüb və 2 fevral 1996-cı ildə Onun təşəbbüsü ilə müstəqil Azərbaycan gənclərinin ilk forumu keçirilib.

1997-ci il fevralın 1-də forumun ildönümü münasibəti ilə gənclərin bir qrupunu qəbul edən Ulu Öndər Heydər Əliyev 2 Fevral - Azərbaycan Gəncləri Gününün elan edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Həmin vaxtdan, etibarən ənənəvi olaraq, hər il 2 fevral günü Azərbaycan gənclərinin bayramı kimi təntənəli şəkildə qeyd olunur. Bu gün Ulu Öndərin əsasını qoyduğu siyasət Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməkdədir. "Bugünkü gənc sabah ölkəmizi idarə edəcəkdir" deyən Prezident İlham Əliyev gənclərin potensialından ölkənin mənafeyi naminə tam və düzgün istifadə olunması, onların faydalı məşğulluğunun təmin edilməsi və dövlət idarəçiliyi sistemində iştirakının gerçəkləşdirilməsi məqsədilə kompleks tədbirlər həyata keçirir.

Çox təəssüflər olsun ki, gəncliyə bu qədər diqqət və qayğı göstərilirdiyi halda bəzən ciddi problemlərlə qarşılaşmalı oluruq. Xüsusi ilə də, müxtəlif regionlarda yaranan erkən nikah problemi. Demək olar ki, artıq bu məsələ ictimai bəlayə çevrilib. Düzdür, digər ölkələrlə müqayisədə Azərbaycanda erkən nikah halları azlıq təşkil edir. Bununla belə bu problemin ölkəmizdə əvvəlki illərlə müqayisədə bir qədər artması cəmiyyəti düşündürməyə bilməz. Bu baxımdan qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsinə zərurət var. Qanuna görə, Azərbaycanda nikah yaşı 18-dir. Lakin istisna hallarda nikah yaşının 1 ildən çox olmayaraq, azaldılmasına icazə verilə bilər və tərəflər 17 ya-

Erkən nikah ciddi fəsadlar yaradır

şında nikaha daxil ola bilərlər. 15 yaşlı qızın ailə qurması və ana olması qanunvericiliklə ziddiyyət təşkil edir. Buna baxmayaraq, ölkədə azyaşlı anaların sayı durmadan artır. Bu halların qarşısını almaq üçün iki istiqamətdə iş aparılmalıdır. Birinci, erkən nikahla bağlı aparılan işlərin gücləndirilməsi, ikinci isə assosial ailələrlə sosial iş aparılması çox vacib şərtidir. Erkən nikah halları bütün regionlar üçün xarakterikdir. Hansısa rayonu və ya bölgəni bu ağırlı məsələdə əsas sahə kimi qeyd etmək düzgün sayılmaz. Bunu regionlar üzrə aparılan araşdırmalılar və stastik nəticələr də təsdiqləyir. Belə ki, 2017-ci il də Şimal bölgəsi üzrə 14, Aran və Gəncəbasar zonası üzrə 17 faiz təşkil edirdisə, bu göstərici Cənub bölgəsində 12 faiz olub. Halbuki bəzi yazarlar erkən nikah hallarına daha çox Cənub bölgəsində rast gəldiyini yazırlar. Bu baxımdan, demək olar ki, erkən nikah ümumi cəmiyyət üçün yerindən və əhatə dairəsindən asılı olmayaraq, rast gəlinən problemlərdəndir. Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin Uşaq hüquqları şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi Fərid Ədilovun sözlərinə görə, erkən nikah qanun-

la müəyyən edilən yaşdan aşağı nikaha daxil olmaqdır: "Ailə Məcəlləsində də qeyd olunduğu kimi, 18 yaşdan aşağı nikah erkən nikah və ya uşaq evliliyi sayılır. Erkən nikahlar, ilk öncə, uşaq hüquqlarının birbaşa pozulmasıdır: "Ölkəmiz 1992-ci ildə Uşaq Hüquqları Konvensiyasına qoşulub, 1998-ci ildə isə "Uşaq hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunu qəbul edilib. Erkən nikah həm uşağın hüququnun, həm də ölkənin qanunlarının pozulmasıdır. Qızların erkən yaşda ərə getmələri gələcəkdə onlara bir sıra problemlər yaradır. Bu, ilk öncə, qızların təhsildən yayınma halları ilə bağlıdır. İkinci tərəfdən, bu, sağlamlıq məsələləri ilə əlaqəlidir. Erkən nikah qız, nəinki özünün, gələcəkdə uşaqlarının da sağlamlığını təhlükəyə atır. Ona görə də, mühüm tədbirlər görülməlidir ki, erkən nikaha yol verilməsin".

Ailə Məcəlləsi 18 yaşına çatmayan şəxsləri uşaq hesab edir. Bu, həmçinin, "Uşaq hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda da öz əksini tapıb. Yəqin biz hansısa toy şənliyində 16-17 yaşlı bəy və ya gələnə hələ uşaq olduğunu xatırlatsaq, nəinki onların, hətta valideynlərinin

də ciddi qınağına tuş gələrik. Sözünü kimi görsənsə də, məcəllədəki iki maddənin tutuşdurmasından çıxan nəticə ortadadır: Azərbaycanda uşaqların (yetkinlik yaşına çatmayanların) ailə qurmalarına qanun icazə verir. Bu isə, öz növbəsində, tərəfdaş çıxdığımız beynəlxalq qanunvericiliklə ölkə qanunları arasında ciddi ziddiyyətlərin olduğunu üzə çıxarır. Belə ki, qeyd-şərtsiz şəkildə ratifikasiya etdiyimiz

yetkinlik yaşına çatmamış ərə verilməsi canlandır. Bir sözlə, yuxarıda da qeyd etdiyim kimi, bu ağırlı məsələ bu gün köklü həllini labüd edir. Ən azı, sağlam həyat, gözəl gələcəyimiz naminə. Tam əminliklə demək olar ki, bu gün Azərbaycanda gəncliyi cəmiyyətin inkişafında fəal sosial təbəqəyə çevrilib. Ölkə gəncləri demokratikləşmə prosesində fəal iştirak edir, mədəniyyət, incəsənət, elm və digər sahələrdə parlaq nailiyyətlər qazanır, dövlətçilik ənənələrini daim uca tutur, çoxşaxəli islahatların reallaşdırılmasında yaxından iştirak edirlər. Amma razılaşmaq lazımdır ki, bəzən gənclər düşünmədən, əksər hallarda isə valideynləri ilə məsləhətləşmədən addımlar atırlar ki, bu da sonda onların, ümumilikdə isə, cəmiyyət üçün problemlərin yaranmasına gətirib çıxarır. Bugünkü reallıqlara və üzə çıxan faktlara əsasən, demək olar ki, erkən nikaha daxil olan cəmiyyətimiz üçün həlli çətin görünən problemlərdəndir. Məlum faktdır ki, erkən nikaha daxil olub, onun acı nəticələrlə yaşayanlar az deyil. Bu cür evliliklərin sonu nadir halda xoşbəxtliklə bitse də, çox vaxt tərəflərin boşanması ilə nəticələnir.

Dində də qızların erkən yaşda ərə verilməsi birmənalı qarşılanmır. Mövcud dini qaydalara görə qız nikaha daxil olanadək təhsil almalı, ailə həyatına həm fiziki, həm də mənəvi cəhətdən hazır olmalıdır. Azərbaycanda 15-17 yaşlı analar tərəfindən doğulan uşaqların sayı 15,4 faiz artıb. Dövlət Statistika Komitəsindən verilən məlumata görə, 2013-cü ildə Azərbaycanda 15-17 yaşlı analar tərəfindən 2 855, 2014-cü ildə isə 3296 uşaq dünyaya gəlib. Əvvəlki illərdə olduğu kimi, ötən il də bu yaşda dünyaya gələn uşaqların çoxu kənd yerlərinin payına düşüb. 2014-cü ildə 1054 uşaq şəhər, 2242 uşaq isə kənd yerlərində doğulub. Keçirdiyi mətbuat konfranslarının birində TQDK sədri Məleykə Abbaszadə qızların tez ailə qurmaları ilə ali təhsil alan qızların sayında azalmalara səbəb olduğunu bildirib: "Cənub rayonlarında ali məktəblərə sənəd verən abituriyentlərin cəmi 10 faizini qızlar təşkil edir. Yardımlı rayonunda ötən il 479 abituriyent sənəd verib, onların yalnız 45-i qız olub. Lerikdə isə 469 abituriyentdən 81-i qızlardır".

Bir sözlə, ictimai bəlayə çevrilən erkən nikaha qarşı mübarizə tədbirləri yalnız dövlətin yardımları hesabına aradan qaldırmaq mümkün deyil. Bu problemin həllinə nail olmaq üçün hər kəs üzərinə düşən vəzifəni yerinə yetirməlidir. Sosial şəbəkələrin və KİV-in imkanlarından istifadə olunmalıdır. Maarifləndirmə tədbirləri gücləndirməli, hətta riskli ərazilərdə valideynlərlə və onların övladları ilə fərdi söhbətlər və müzakirələr aparılmalıdır.

Rəfiqə Hüseynova
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100-cü ildönümü və 22 iyul - Azərbaycan Milli Mətbuatının yaranmasının 143-cü ildönümü ilə əlaqədar keçirdiyi fərdi jurnalist yazı müsabiqəsi üçün

Xəbərdarlıq: Havanın hərəarəti 42 dərəcəyədək yüksələcək

Sinoptiklər anomal istilərlə bağlı xəbərdarlıq ediblər. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, iyunun 26-dan ayın sonunadək ölkə ərazisində hava şəraitinin anomal isti olacağı, havanın maksimal hərəarətinin 35-40°, Mərkəzi Aran rayonlarının və Naxçıvan Muxtar Respublikasının bəzi yerlərində 42°-dək yüksələcəyi proqnozlaşdırılır. Tibbi-meteoroloji proqnoza görə, iyunun 26-27-də Abşeron yarımadasında günorta saatlarında isti temperatur diskomfortu gözənlir ki, bu da meteohəssas insanlar üçün əlverişsizdir.

Diqqətli olun: Bu maddə xərçəng şişlərini 100 dəfə artırır!

Kaliforniya Universiteti (ABŞ) alimləri araşdırma nəticəsində aşkar ediblər ki, xolesterin insan orqanizmində xərçəng şişlərinin böyüməsinə təsir edir. Araşdırmanın nəticələri Cell Stem Cell jurnalında dərc olunub. Alimlər siçanlar üzərində aparılmış eksperimentlər zamanı aşkar ediblər ki, xolesterin səviyyəsinin artması bağırsaqlarda xərçəng şişinin böyüməsini 100 dəfə sürətləndirir.

Alimlərin fikrinə görə, bu kəşf yoğun bağırsaqlar xərçənginin müalicəsində kömək edəcək. Lakin alimlər qeyd edir ki, xolesterindən tam imtina etmək düzgün deyil. Xolesterin orqanizm üçün həyati vacibdir. Xolesterin D vitamini, hormonların sintezində iştirak edir, hüceyrələrin membranlarına daxildir, həzmə kömək edir.

Alimlər qidalanmada "pis" xolesterinin səviyyəsini azaltmağa, "yaxşı" xolesterinin səviyyəsini isə əksinə artırmağa çağırır. Bunun üçün qidalanmada qırmızı və emal olunmuş ətirin (kolbasa, sosiss və s.) miqdarını azaltmaq, balıq və dəniz məhsulları, meyvə-tərəvəz, yarmalar, qoz-fındıq, paxlalar, zeytun yağı kimi məhsulların miqdarını artırmaq lazımdır.

Basketbolçularımız Avropa çempionatının seçmə mərhələsində iştirak edəcəklər

Iyunun 30-da Rumıniyada 3x3 basketbol üzrə Avropa çempionatının seçmə mərhələsinə start verilecək. Amil Həmzəyev, Zaur Paşayev, Anar Hacıyev və Marşall Mozesdən təşkil olan milli komandamız İspaniya və İtaliya basketbolçuları ilə birgə "B" qrupunda yarışacaq.

"A" qrupunda Serbiya, Gürcüstan, Litva, "C" Rumıniya, Bosniya və Herseqovina, İsveç, "D" qrupunda isə Almaniya, Xorvatiya və İrlandiya yığmaları mübarizə aparacaqlar.

Qalib komanda Avropa çempionatının finalına vəsiqə qazanaçaq. Rumıniya yarımfinala yüksələrsə, seçmə mərhələdə beşinci olacaq komanda qitə birinciliyinə vəsiqəni təmin edəcək. Çünki Avropa birinciliyinin ev sahibi kimi Rumıniya final mərhələsində öz yerini təmin edib.

Neymarın hər yıxılmağına görə qonaqlıq verəcəklər

Braziliyanın paytaxtı Rio-de-Jeneyroda fəaliyyət göstərən restoranlardan biri maraqlı aksiyaya hazırlaşır. Qol.az-ın "TASS" agentliyinə istinadən yaydığı xəbərə görə, restoran rəhbərliyi DÇ-2018-in qrup mərhələsinin Serbiya ilə oyununda Neymarın yerə yıxıldığı hər epizoda görə müştərilərinə pulsuz qonaqlıq verəcək. Xatırladaq ki, Neymar Braziliya millisinin dünya çempionatında keçirdiyi oyunlarda tez-tez yerə yıxıldığı üçün azarkeşlər tərəfindən tənqid olunub. 26 yaşlı hücumçu təkə Kosta-Rika ilə matçda özünü 15 dəfə yerə atıb. Hətta onun bu hərəkətinə görə Fransa millisinin sabiq üzvü Erik Kantona Neymar və komanda yoldaşlarına özlərini kişi kimi aparmağı məsləhət görüb.

Qeyd edək ki, Serbiya - Braziliya oyunu iyunun 27-də keçiriləcək və Bakı vaxtı ilə 22:00-da başlayacaq.

SƏS

Son səhifə

26 iyun

FIFA Almaniya millisinin iki futbolçusunu cəzalandıracaq?

FIFA Rusiyada keçirilən XXI dünya çempionatının ikinci turunda Almaniya-İsveçlə oyundan sonra baş verən insidentə görə, almanların iki nümayəndəsinə qarşı intizam işi açıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunlar yığmanın meneceri Qeorq Bexlau və mətbuat katibi Ulrix Foyqtdur. Adıçkilən şəxslər Almaniya millisinin son dəqiqədə vurduğu qələbə qolundan sonra İsveçin ehtiyat oyunçular skamyasına tərəf qaçaraq qarşı tərəfə yumruq göstərib, əl çalıb və

digər qıcıqlandırıcı hərəkətlər edib. Nəticədə tərəflər arasında toqquşma baş verib.

Qeyd edək ki, daha sonra Almaniya Futbol Federasiyası, eləcə də Bexlau və Foyqt bu hərəkətdən sonra öz şəxsi "Twitter" səhifələrində üzr istəyiblər.

Diyeqo Maradona Xorxe Sampaolini növbəti dəfə tənqid edib

Dünya futbolunun əfsanəsi Diyeqo Maradona Argentina millisinin baş məşqçisi Xorxe Sampaolini növbəti dəfə tənqid edib. Maradona həmyerlilərinin Rusiyada keçirilən dünya çempionatındakı uğursuz çıxışının səbəbkarı kimi baş məşqçini qeyd edib.

"İnsanlar inanırdılar ki, Sampaoli kompüter, dronlar və 14 köməkçisi sayəsində problemi həll edəcək. Argentina nə oynadığını bilmir. Komandada heç bir ideya yoxdur - nə yarım müdafiədə, nə müdafiədə, nə də hücumda. Xorvatiya ilə görüşdə də biz buna şahid olduq", - deyərək Maradona əlavə edib.

Maradona baş verənlərə görə, federasiya rəhbərliyini də günahlandırır: "Federasiyaya futboldan kənar adamlar rəhbərlik edirlər. Onların heç bir planı yoxdur. Hər şeyi özbaşına buraxıblar. Mən Argentinanın son məşqinə qatılmaq istəyirəm. Futbolçulara başa salım ki, milli komandanın formasını geyinmək nə deməkdir. Messi necə lazım idisə, elə də oynadı. Bir nəfərin bütün komandanın problemini təkbaşına həll etməsi çox çətindir".

Xatırladaq ki, Argentina milli komandası dünya çempionatının "D" qrupunda yer alır. Onlar ilk turda İslandiya yığması ilə heç-heçə (1:1), ikinci turda isə xorvatlara böyük hesabla məğlub olublar (3:0). Argentina iyunun 26-da sonuncu turda Nigeriya yığması ilə üz-üzə gələcək. Görüş Bakı vaxtı ilə saat 22:00-da başlayacaq.

"Neftçi" ilk yoxlama oyununda qalib gəlib

Türkiyənin Topuk yaylası bölgəsində təlim-məşq toplanışının ikinci mərhələsinə başlayan "Neftçi" klubu ilk yoxlama oyununu keçirib. Rəqib Makedoniyanın "Şkupi" klubu olub.

Qarşılaşma flaqmanın 2:0 hesablı qələbəsi ilə yekunlaşıb. Hesabı 62-ci dəqiqədə Namik Ələskərov açıb. Oyunun 86-cı dəqiqəsində Mirabdulla Abbasov yekun nəticəni müəyyənləşdirib.

"Şkupi" bu il avrokuboklarda debüt edəcək. "Qarabağ"ın sabiq futbolçusu Zakariya Ramadaninin hazırda baş məşqçi kimi çalışdığı kollektiv Avropa Liqasının birinci təsnifat mərhələsində Şotlandiyanın "Qlazqo Reynçers" klubu ilə üz-üzə gələcək. Türkiyədə təlim-məşq toplanışı çərçivəsində "Neftçi" daha üç yoxlama görüşündə gücünü sınayacaq. İyunun 28-də rəqib Rumıniyanın "Dunarya Kalaraşi", iyulun 5-də isə "Politehnika" klubu olacaq. Daha bir rəqibin adı yaxın günlərdə açıqlanacaq.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**
Tiraj: 5500